

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'Educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

L'eportafoli: una maleta interactiva d'aprenentatges

Eva Maria Torres Juan

Grau d'Educació Infantil

Any acadèmic 2014-15

DNI de l'alumne: 47407499Z

Treball tutelat per Gemma Tur Ferrer

Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

L'autor autoritza l'accés públic a aquest Treball de Fi de Grau.

Paraules clau del treball:

Tecnologia, Web 2.0, eportafoli, blog i competències

Índex i paginació

1. Resum i paraules clau.....	5
1.1. Abstract and Key words.....	5
2. Introducció.....	6
3. Descripció i justificació del tema elegit.....	7
4. Objectius.....	8
5. Metodologia utilitzada per desenvolupar el treball.....	9
6. Marc teòric.....	10
6.1. Els canvis que generen les TIC en educació.....	10
6.2. La Web 2.0.....	11
6.2.1. Elements que justifiquen l'ús de la Web 2.0 en l'actualitat.....	12
6.2.2. Tipus d'eines 2.0.....	13
6.3. L'eportafoli.....	14
6.3.1. L'eportafoli a través d'eines de la Web 2.0.....	16
6.3.2. El blog com a eportafoli: usos i avantatges educatius.....	16
6.3.3. La relació entre eportafoli i PLE.....	18
7. Estat de la qüestió.....	19
8. Part pràctica.....	20
8.1. Objectius.....	20
8.2. Metodologia.....	21
8.3. La meva experiència amb l'eportafoli.....	21
8.4. Anàlisi de les competències assolides a través de la recerca d'evidències a l'eportafoli.....	25

8.5. Canvis, evolucions i futurs reptes gràcies a l'eportafoli.....	41
9. Discussions i conclusions.....	42
10. Referències bibliogràfiques.....	47
11. Annexos.....	51
Annex 1. Gràfic del model per competències de Delors (1996).....	51
Annex 2. Gràfic dels objectius de la part pràctica.....	51
Annex 3. Links de les evidències.....	52
Annex 4. Gràfic del meu PLE amb eines de la Web 2.0.....	61
Annex 5. Gràfic dels meus aprenentatges assolits amb el TFG.....	61

Índex de gràfics

Gràfic 1. Esquema organitzatiu dels blogs creats.....	22
Gràfic 2. Quantitat d'entrades publicades per cursos.....	24
Gràfic 3. Les conclusions extretes de l'apartat "Discussions i conclusions".....	47

1. Resum i paraules clau.

La tecnologia canvia i transforma el sistema educatiu. Durant els últims anys, per generar noves formes d'ensenyament i d'aprenentatge virtuals, com ara els eportafolis. Per tant, un dels propòsits serà investigar si quan és fa ús d'una eina de la Web 2.0 com és el blog per construir un eportafoli, s'aconsegueix millorar i desenvolupar les competències necessàries per superar un grau, en aquest cas el de l'Educació Infantil. També, si aquesta activitat d'aprenentatge interactiva implica canvis a tots els nivells de l'individu, tal i com diuen els teòrics. Així mateix, serà d'interès reflexionar sobre les noves oportunitats que l'eportafoli ofereix pel desenvolupament del PLE (Entorn Personal d'Aprenentatge) i sobre quins reptes futurs planteja. Els resultats seran positius i obtindrem que l'eportafoli és un mètode d'avaluació fonamental per interrelacionar coneixements, procediments i actituds. També, que un eportafoli és una qüestió d'actitud i que cal apostar per una mirada crítica.

Paraules clau: tecnologia, Web 2.0, eportafoli, blog i competències.

1.1. Abstract and Key words.

Technology changes and transforms the educational system. In last years, with the purpose to generate new virtual forms of teaching and learning, such as eportfolios. Therefore, one of the purposes will be investigate whether when we use a Web tool 2.0 such as the blog to create an eportfolio, it makes possible to improve and develop the necessary skills to overcome a degree, in this case Childhood Education. Moreover, if this interactive learning activity involves changes at all levels of the person, as theorists tell us. Furthermore, it will be interesting to reflect about the new opportunities that eportfolio offers by the development of the PLE (Personal Learning Environment) and about what challenges poses. Results will be positive and we will get that eportfolio is an essential evaluation method to interrelate knowledge, procedures and attitudes. Also, that an eportfolio is a matter of attitude and that it's necessary to commit from a critical view.

Key words: technology, Web 2.0, eportfolio, blog and skills.

2. Introducció.

Durant els últims anys, la implementació de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TICs) ha configurat un nou tipus de societat: la Societat de la Informació i del Coneixement (Martín-Laborda, 2005, p. 6). A l'àmbit educatiu, segons aquest mateix autor, ha afavorit la necessitat de construir un nou model educatiu per competències que opti per una mirada holística i transdisciplinar, així com per l'aprenentatge mitjançant noves eines tecnològiques i entorns virtuals (a través d'eportafolis, per exemple), provocant que es plantegi quin impacte s'ha generat a l'educació i si va acompanyat d'algun canvi d'actitud o de mentalitat.

D'acord Marzal i Butera (2007), en aquest context, els blogs constitueixen unes eines 2.0 potencials per al tractament de qualsevol objectiu o contingut, ja que no només permeten que els diversos individus construeixin el seu coneixement a través d'un paper actiu i interactiu, sinó que amb el fet de poder etiquetar les competències que van treballant, els hi permet prendre consciència del seu procés d'aprenentatge i dels seus reptes, al mateix temps que desenvolupar les seves competències instrumentals, sistèmiques i d'interrelació.

Partint d'aquestes idees, el Treball de Fi de Grau, a més de constar d'una justificació i de tota una sèrie d'objectius al darrere, estarà estructurat en dues parts: una de teòrica i una de pràctica. Al marc teòric es farà un recorregut pels canvis que generen les noves tecnologies de la informació i la comunicació a l'educació, per la Web 2.0 i per l'eportafoli com a activitat d'ensenyament-aprenentatge (fent un incís per certes experiències anteriors relacionades amb aquesta temàtica). A la part pràctica s'evidenciarà quina ha estat la meua experiència d'aprenentatge com a estudiant universitària amb els blogs com a portafolis electrònics, els canvis que s'han vist produïts a través de la utilització d'aquests últims, i es comprovarà com a través de la construcció d'aquests, es poden anar assolint les competències necessàries per superar un grau, en aquest cas el de l'Educació Infantil. Per finalitzar, es confrontaran els resultats obtinguts i es plantejaran nous reptes de futur.

3. Descripció i justificació del tema elegit.

Al llarg d'aquest Treball de Fi de Grau (TFG) es tractarà la temàtica de l'eportafoli mitjançant l'ús del blog com a eina d'aprenentatge de la Web 2.0, al mateix temps que s'investigarà quins són els usos i beneficis educatius que aporta, així com el desenvolupament de les competències bàsiques que ofereix al meu perfil d'estudiant. Per tant, l'objecte d'estudi serà l'eportafoli com a servei per a la millora de l'aprenentatge i de les pròpies competències com a persona i com a professional.

Els motius que justifiquen el tema elegit són diversos. En primer lloc, vivim envoltats de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TICs), i no podem deixar aquestes al marge de l'educació. Tot això, partint de la idea de que els recursos tecnològics són necessaris per enriquir l'entorn personal d'aprenentatge de cadascú (PLE). A més a més, és d'especial interès estudiar una de les metodologies d'aprenentatge del nou fenomen de la Web 2.0.

Per un altre costat, l'eportafoli ha estat un projecte que he anat cultivant al llarg de tot el grau de l'Educació Infantil, i gràcies a ell, moltes de les competències necessàries per finalitzar els meus estudis, s'han pogut veure assolides o amb un alt nivell de desenvolupament. Per tant, seria interessant entreveure i reflexionar sobre què és allò que ha aportat l'eportafoli o que podria implementar, i si és adient donar-li continuïtat en un futur com a mestra a una escola.

Tanmateix, tractant aquesta temàtica podria entreveure com he anat conreat les quatre competències bàsiques tant essencials de les quals parlava Delors (1996): aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a ser i aprendre a conviure. De fet, seria de gran utilitat fer incís sobre aquest model de formació i d'aprenentatge de l'estudiant, perquè a més de desenvolupar certes competències generals i específiques, també fa possible un aprenentatge al llarg de la vida (González, 2007, p. 89).

Per finalitzar, un altre argument que justifica la temàtica central d'aquest treball seria per aconseguir donar coherència entre la teoria i la pràctica que he anat conreant al llarg del grau. No només es tracta de portar a la pràctica un eportafoli, sinó que s'ha d'indagar quina és la teoria que s'hi amaga al darrere, i quines concepcions i creences s'hi desenvolupen amb ell. Reflexionar a un blog sobre allò après i extreure'n evidències és font de coneixement, però cal investigar fins a quin punt és converteix en eina tecnològica per a l'aprenentatge.

En definitiva, amb aquest TFG es pretén aportar quins són els avantatges de reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge a un eportafoli mitjançant una eina de la web 2.0 com és el blog, així com quins canvis és capaç de produir, en la forma d'expressar-se i en la pròpia maduració com a persona i com a professional. Sens dubte, serà de gran rellevància l'aportació que n'obtindrà, no només per a un futur com a mestra, sinó perquè podrà observar la quantitat d'aprenentatges que he fet, com els he fet, com es relacionen els uns amb els altres, què podria millorar,...

4. Objectius.

L'objectiu general que es proposa per aquest Treball de Fi de Grau (TFG) és investigar com l'eportafoli es converteix en una activitat d'ensenyament-aprenentatge de caire reflexiu per millorar i aconseguir el desenvolupament de les competències necessàries per a l'aprenentatge integral.

A partir d'aquest objectiu general se'n deriven d'altres més específics i concrets, els quals ajuden a donar resposta al més general:

- Entendre quins són els elements que justifiquen la utilitat de la Web 2.0 dins de la societat tecnològica actual, i les implicacions i tipus d'eines que s'hi amaguen al darrere.
- Extreure quins són els usos i avantatges educatius d'una eina de la Web 2.0, com és el blog.
- Comprendre el concepte d'eportafoli.
- Ser conscient de com l'eportafoli es pot convertir en una activitat d'ensenyament-aprenentatge pel desenvolupament maduratiu i professional de qui l'utilitza.
- Observar quina relació hi ha entre l'eportafoli i l'enriquiment del PLE.
- Reflexionar sobre altres experiències d'ús de l'eportafoli.

5. Metodologia utilitzada per desenvolupar el treball.

La metodologia que s'utilitzarà per a la redacció, memòria i justificació de la temàtica de l'eportafoli i la seva contribució pel desenvolupament de les competències, és la pròpia d'un treball teòric, és a dir, la d'un treball de revisió i investigació bibliogràfica. Per aquest motiu, s'analitzaran les principals contribucions teòriques de diversos autors respecte a la temàtica en qüestió, i es farà un registre de la informació més rellevant i interessant per aconseguir un text coherent i complet.

Gràcies a aquesta recerca teòrica i el seguiment d'unes línies de treball seqüencials, s'apostarà per complir els objectius del projecte establerts. Tot això, prenent en consideració que el punt de partida seran els meus propis coneixements previs i els aprenentatges que obtingui de la revisió bibliogràfica. És a dir, primer es realitzaran totes les lectures de llibres, articles, revistes,... que siguin necessàries, i després, es construirà el marc teòric a través d'anar recopilant, sintetitzant, integrant, organitzant i relacionant les diverses informacions més significatives sobre la temàtica en específic.

Per finalitzar, per a la recerca teòrica i bibliogràfica s'utilitzaran diverses fonts documentals, les quals permetran comparar i reforçar informacions. No només s'extrauran dades de llibres, revistes i articles de la biblioteca, sinó que també es farà ús de cercadors especialitzats com "Google Académico" i "Dialnet", per tal de trobar-los en format digital.

En definitiva, aquest treball constituirà una guia de primera mà per poder entendre la part pràctica del Treball de Fi de Grau i poder donar resposta a tots els dubtes sorgits.

6. Marc teòric.

En aquest apartat, partint de grans teòrics entesos amb la matèria, es farà un recorregut general sobre com les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació estan influenciant l'àmbit educatiu, fent un especial incís sobre la denominada Web 2.0 i les seves eines. Tanmateix, s'explicitarà com la creació d'un eportafoli amb la utilització del blog esdevé en una activitat d'aprenentatge fonamental per enriquir el PLE i les pròpies competències per madurar com a persona i com a professional.

6.1. Els canvis que generen les TIC en educació.

L'aparició de les noves tecnologies de la informació i la comunicació estan canviant i transformant el sistema educatiu, és a dir, estan generant noves maneres d'ensenyar i d'aprendre, oferint a tots els agents educatius un gran ventall de possibilitats que van més enllà de les modalitats de formació presencial, com defensa Salinas (2008). A més, "suponen una vía para mejorar la calidad de la enseñanza y un camino para dar respuesta a las nuevas exigencias" (Martín-Laborda, 2005, p. 4). No cal oblidar però, que les potencialitats que se n'obtinguin, depèn del seu bon ús (García-Barrera, 2013, p. 2).

"Este cambio no tiene por qué significar una ruptura con todo lo anterior, al contrario: se trata de conservar los pilares básicos, reformular aquellos aspectos que requieren actualizarse e incorporar otros que se dibujan como necesarios" (Salomé & Suñé, 2011, p. 318). Partint d'aquesta idea, Martín-Laborda (2005) parla de les següents transformacions que van lligades amb les noves tecnologies (p. 5-9):

-En el procés educatiu: d'un sistema educatiu dividit per etapes ben diferenciades s'aposta per l'aprenentatge al llarg de la vida.

-En l'objecte d'aprenentatge: d'un alumne que memoritza o aprèn allò que li ensenya el seu mestre a un subjecte que és capaç d'aprendre a aprendre gràcies a l'alfabetització digital.

-En els objectius educatius: la familiarització amb les TIC també ha de ser un objectiu.

-En els centre escolars: s'han d'introduir noves infraestructures tecnològiques, dotant a les escoles dels ordinadors suficients connectats a la xarxa d'Internet.

-En el paper del docent: d'un mestre que només ensenya continguts curriculars a aquell altre que coneix les possibilitats de les eines tecnològiques i les utilitza per crear entorns favorables d'aprenentatge per als seus alumnes, sent tot un mediador per a ells.

-En el paper de l'alumne: d'un reproductor mecànic del coneixement a un subjecte més crític i autònom, capaç de buscar, investigar, seleccionar, prendre decisions, processar i convertir la informació en coneixement.

-En els continguts: de la utilització del llibre de text com a gairebé única font de coneixement a la diversitat de materials didàctics (amb la possibilitat de poder ser creats pels docents o pels propis alumnes virtualment).

Així, són molts els canvis sistemàtics produïts quan s'introdueixen les noves tecnologies als processos d'ensenyament-aprenentatge, no només a nivell d'institució, sinó també a nivell metodològic i humà. Malgrat tot, per tal de que s'integrin de forma quotidiana en la forma de treballar, de comunicar-se, de relacionar-se i d'accedir al coneixement, és necessari un fort compromís social i una gran motivació del qui en fa ús (Salinas, 2004, p. 10). També, un replantejament a favor de la multialfabetització (Pérez, 2010).

A més, d'acord amb Aguilar (2012), el simple fet d'incorporar tecnologia no significa que hi hagi una transformació en els sistemes educatius ni una millora en els aprenentatges, i que per tant, hi ha d'haver una mirada crítica i conscient al darrere que imposi reptes a les creences i models educatius actuals (p. 805). Segons Cabero (2009), alguns d'aquests reptes estarien relacionats amb els nous estils de processar la informació (d'un lineal i jerarquitzat a un altre de fragmentat i hipermedia pels nous alumnes multitasca) i amb el concepte d'autoritat (p. 16).

"Y es en esta situación en la cual nos encontramos una tendencia hacia al autoaprendizaje y dirección hacia comunidades donde poder localizar, en un momento concreto, la información que se necesite" (Cabero, 2009, p. 18). Una d'elles és la Web 2.0.

6.2. La Web 2.0.

El concepte Web 2.0 "fou encunyat el 2004 per Tim O'Reilly en oposició al tipus de web precedent anomenada retroactivament, Web 1.0" (Tur, 2013, p. 100). De la seva

definició, se'n podria dir que "no es una revolució tecnològica, sino más bien una actitud, una revolució social que busca una arquitectura de la participación a través de aplicaciones y servicios abiertos" (Castaño, Maiz, Palacio i Domingo, 2008, p.18).

Durant els últims anys, l'ús de la Web 2.0 ha adquirit un pes important, especialment en educació, ja que permet desenvolupar nous sistemes i mètodes en línia basats en la interactivitat (Hernández, 2007). A més, actualment, "l'evolució de la web no ha acabat i ja es parla d'una nova passa, la Web 3.0" (Tur, 2013, p. 110).

6.2.1. Elements que justifiquen l'ús de la Web 2.0 en l'actualitat.

Són diversos els motius que justifiquen l'ús de la Web 2.0 i de les seves eines a nivell educatiu. Primerament, impliquen col·laborar i compartir (Tur, 2013). En segon lloc, una de les seves característiques essencials és la possibilitat que donen a l'usuari de comunicar-se amb altres persones sense barreres d'espai i de temps (Salomé & Suñé, 2011, p. 58). En tercer lloc, com diuen Mohammed i Ramirez (2009), la Web 2.0 (en oposició a la web tradicional), també permet configurar tota una sèrie d'aplicacions que destaquen per la seva dinamicitat, riquesa, interactivitat i el fer participar als usuaris, donant la possibilitat de crear fins i tot, entorns col·laboratius en els quals es puguin compartir objectes d'aprenentatge (d'aquí que la Web 2.0 també sigui denominada una plataforma social i col·laborativa):

La Web se ha convertido en una plataforma de trabajo que proporciona herramientas en línea -sin necesidad de descarga e instalación previa en un ordenador- a través de un entorno amigable e intuitivo para el usuario, no hace falta ser un especialista en tecnología y donde se otorga un papel esencial a la comunicación y la colaboración entre usuarios de Internet (Bernal, 2010, p.17).

Per altra banda, Tur (2013) defensa l'essencialitat de la Web 2.0 com la base per transformar el sistema educatiu i pel desenvolupament de l'alfabetització digital en els seus usuaris i especialment en els futurs docents, provocant que experimentin no només un canvi d'actitud i de mentalitat, sinó també un canvi de rol: des del passiu i consumista a un d'actiu i prosumidor (p. 26). Així, la Web 2.0 no només crea subjectes protagonistes del seu propi aprenentatge, sinó que també afavoreix la implicació, l'activitat i el rol que desenvolupa cadascú, permetent la personalització de continguts (Sancho & Borges, 2011).

Per finalitzar, altres arguments que expliquen l'ús de la Web 2.0, estan relacionats amb el fet de poder accedir a la informació en multiplicitat de formats i de poder crear els propis continguts sota una llicència *Creative Commons* (Bernal, 2010, p. 58).

6.2.2. Tipus d'eines 2.0.

Bernal (2010) afirma que en l'actualitat es poden trobar una gran quantitat d'eines derivades de la Web 2.0, caracteritzades per ser senzilles i intuïtives, per estar centrades en el subjecte aprenent, i generalment, sense cap tipus de cost. Destaca les següents:

-Les de comunicació. S'inclourien aquelles eines que promocionen la relació amb els demés i el fet de que puguin compartir informació. Per exemple: *Badoo, Facebook, Yahoo, Tuenti, Twitter,...*

-Les de creació i publicació de continguts, tant propis com extrets de la xarxa. Seria el cas de: *Blogger, Wikipedia, Animoto, Flickr, Google Docs, Scribd,...*

-Les de gestió i organització de la informació. Hi podem trobar *Google News, Netvibes, Pageflakes,...*

A aquesta tipologia d'eines, Cabero (2009) afegeix les següents (p. 21):

-Les de col·laboració. Seria el cas d'aquelles eines que fomenten el treball compartit i la consecució d'un objectiu comú, com puguin ser les *Wikis*.

-Les de documentació. Es tracta d'eines com els blogs i els eportafolis (entre altres) que fan possible fer un recull de les evidències més significatives dels aprenentatges obtinguts, a més de reflexionar-ne.

-Les d'interacció. Quan es desitja intercanviar recursos materials es fa ús de comunitats i móns virtuals d'aprenentatge, entre altres.

Per finalitzar, Redecker (2009) defensa que gràcies a les eines virtuals de la Web 2.0, la seva flexibilitat i la seva possibilitat de combinar-se amb altres recursos, es pot donar una millor resposta als canvis que s'estan produint en les formes d'aprendre. Tanmateix, gràcies al seu ús es permet fomentar l'aprenentatge constructivista, possibilitant a l'alumne expressar el

seu pensament no només a través de text, sinó també mitjançant imatges, vídeos i àudios, entre altres (Utrera, 2012).

I a més a més:

En este entramado es donde puede surgir la Educación 2.0, que para definirla claramente sería aquella que teniendo en cuenta las nuevas características de los alumnos, y las posibilidades de las nuevas herramientas de comunicación que se han originado en la red de la filosofía de la web 2.0, se plantea una nueva forma de actuar y de replantear el hecho educativo (Cabero, 2009, p. 24).

6.3. L'eportafoli.

L'eportafoli es converteix en un mètode d'avaluació d'aprenentatges molt idoni amb aquest nou model educatiu dominat per les tecnologies i la Web 2.0 (Chatti, Agustiawan, Jarke i Specht, 2010). Se'l podria definir com "una forma de recopilar la informació que demuestra los conocimientos, habilidades y los logros y carencias del alumnado" (Salomé & Suñé, 2011, p. 335). També, es podria afegir que és aquell que exigeix a l'usuari una presa de decisions, és a dir, una selecció de les experiències d'aprenentatge més identificatives de la construcció del coneixement, provocant que esdevingui en una metodologia essencial (Blanco, 2007, p.77).

Els eportafolis sorgeixen especialment per incentivar l'escriptura reflexiva, per incrementar les possibilitats d'ús dels recursos dels estudiants i com a mètode per a l'avaluació i/o la formació del professorat (Prendes & Sánchez, 2008). Segons aquests mateixos autors, també per la necessitat de trobar una metodologia que respongués a criteris qualitius en el moment d'avaluar els aprenentatges dels estudiants, i no a criteris merament quantitius. D'aquesta manera, el docent podria analitzar no només els resultats i els coneixements obtinguts, sinó també els procediments i els processos per arribar als aprenentatges, les estratègies utilitzades i les dificultats sorgides, oferint a l'alumne una retroalimentació molt útil que despertaria la seva reflexió crítica.

Així, prenent com a base les idees de Barragán (2005), no només constitueix una simple estratègia o tècnica per a la reflexió i l'avaluació dels aprenentatges, sinó que també serveix per prendre en consideració conceptes, procediments i actituds de forma interrelacionada, és a dir, per atènyer al saber conèixer, al saber fer, al saber conviure i al saber ser, tant durant com al final del procés d'aprenentatge (pilars bàsics de l'estructura educativa al

llarg de la vida que es segueixen segons Delors (1996), quan es pren com a referència una metodologia per competències).

D'acord amb Delors (1996), ja no és suficient que l'individu vagi emmagatzemant els coneixements que va adquirint per després utilitzar-los quan sigui necessari (veure [Annex 1](#)), sinó que el subjecte ha de ser capaç d'anar comprenent i descobrint el món que l'envolta, actualitzant i adaptant als seus sabers els canvis que es van produint dins de la societat (aprendre a conèixer); ha de constar de les habilitats suficients per poder repercutir sobre el seu entorn i treball en equip sense limitar-se a sabers concrets (aprendre a fer); ha de disposar de les destreses adients per participar i col·laborar amb els demés mitjançant la comprensió mútua i el respecte d'opinions (aprendre a conviure); i ha de gaudir d'un pensament crític i autònom que ajudi a prendre decisions en diverses situacions de la vida (aprendre a ser).

Barberà i de Martín (2009), defensen que els eportafolis permeten desenvolupar tot aquest seguit de competències personals i professionals en l'usuari (tant generals com específiques), i que es corresponen amb les necessàries per viure dins de la societat en la qual ens trobem. El motiu principal que ho justifica és que l'estudiant quan escriu ha d'anar explicant les tasques que ha desenvolupat, les estratègies que ha utilitzat per efectuar-les, les fortaleses i limitacions amb les quals s'ha trobat en el procés,... (Gallego, Cacheiro, Martín i Angel, 2009, p. 9). Així mateix, són diverses les mostres que ho confirmen (Sancho & Borges, 2011, p. 44-46):

Primerament, amb l'ús de l'eportafoli, el subjecte aprenent va adquirint habilitats i estratègies tecnològiques per moure's per l'entorn virtual sense dificultats, és a dir, va assolint una competència digital instrumental. Així mateix, anirà desenvolupant una competència cognitiva que li permetrà destriar i seleccionar allò més rellevant de la gran quantitat d'informació lliure que hi ha per la xarxa.

En segon lloc, una altra competència que es garanteix amb la utilització de l'eportafoli és la relacional i social. L'estudiant no només expressa, reflexiona i autoavalua per escrit els seus aprenentatges individuals (competència metacognitiva) a través d'analitzar, sintetitzar i/o interpretar, sinó que també pot rebre comentaris d'altres companys, o fins i tot, del docent de referència, formant-se així, tota una comunitat d'aprenentatge a on s'ha de ser empàtic, acceptar el punt de vista dels demés i les seves normes.

En definitiva, d'acord Gallego et al. (2009), l'eportafoli esdevé en una activitat tecnològica fonamental perquè el docent i el propi estudiant puguin anar valorant les diverses competències que es van assolint, amb quin grau, quines millorar,... és a dir, que aquests agents puguin anar avaluant el seu propi procés d'aprenentatge i adonar-se de com han arribat a les seves metes (p.2).

6.3.1. L'eportafoli a través d'eines de la Web 2.0.

D'acord Siemens (2004), per a la creació dels eportafolis serà necessari la utilització d'eines que permetin a qualsevol individu crear i publicar continguts digitals, com puguin ser: editors de *HTML*, *Wikis*, recursos per al disseny Web com *Flash*, softwares com *OSPI (the Open Source Portfolio Initiative)* i *Elgg* (per a la creació de comunitats d'aprenentatge), els blogs,... És a dir, s'haurà de fer ús de diverses eines de la Web 2.0.

És aquí quan la finalitat dels portafolis electrònics no només es pot basar en recopilar informació, sinó que també ha de fer possible la gestió de l'aprenentatge de l'estudiant (García, 2005). D'aquesta forma, el subjecte aprenent podrà anar observant i valorant el desenvolupament del seu propi aprenentatge i dels coneixements assolits, propiciant-se així, l'autoavaluació i els processos metacognitius (Gallego et al., 2009, p. 10). A més, l'eportafoli esdevindrà en una zona de construcció de l'aprenentatge que permetrà aconseguir retroalimentació d'altres estudiants i docents (Jafari & Kaufman, 2006).

En definitiva, l'eportafoli és una activitat d'aprenentatge reflexiva que gràcies a l'ús de les eines de la Web 2.0, combina el procés d'ensenyament-aprenentatge i la pròpia avaluació. A més a més, esdevé en una peça clau per a l'aprenentatge integral al llarg de la vida (Abrami & Barret, 2005).

6.3.2. El blog com a eportafoli: usos i avantatges educatius.

Cal començar a parlar dels blogs des de l'any 1997, de la mà de Jorn Barger (Franklin i Van Harmelen, 2007). Aquests passen de ser uns recursos pràcticament desconeguts a uns dels més utilitzats a la xarxa (Salomé & Suñé, 2011, p. 107). De fet, Cabero (2009) destaca que el blog és una de les eines de la Web 2.0 que més s'ha generalitzat en els últims temps.

Els blogs (d'estructura cronològica) es podria dir que són "las herramientas para la construcción de conocimientos que permiten al alumnado diseñar y crear proyectos combinando a la vez diferentes códigos e integrando elementos audiovisuales" (Salomé & Suñé, 2011, p. 55). D'aquesta forma, es pot arribar a la idea de que els blogs no només són unitats de text amb uns enllaços determinats per interrelacionar objectius, continguts i processos reflexius, sinó que també permeten incloure recursos multimèdia, com ara: vídeos, fotografies,... (Universidad Miguel Hernández, 2006).

Un argument que explica la implantació dels blogs és que són necessaris per donar resposta a un nou model d'educació virtual (com pugui ser l'eportafoli), caracteritzat pels principis de creació, participació i interacció: "*l'e-learning 2.0*" (Salinas & Viticcioni, 2008, p. 3).

De fet, "algunos blogs se utilizan como e-portafolios" (Bernal, 2010, p. 164). Majoritàriament, en el cas dels discent, pels següents tres usos: per una recopilació sistemàtica d'aprenentatges, com a forma d'avaluar les competències que es van assolint i desenvolupant i com a manera d'autoavaluar el resultat final de l'aprenentatge (Gallego et al., 2009).

La construcció d'un eportafoli mitjançant el blog, malgrat tenir diversos inconvenients (requereix molt de temps, es tendeix a prioritzar el nombre d'evidències i no la seva adequada selecció), té tota una sèrie de beneficis i/o avantatges a nivell educatiu (González, 2007, p. 104).

Primerament, obri les fronteres d'espai i de temps (Cabero, Meneses i Regaña, 2009). Ara, no només s'ensenya i s'aprèn a l'interior de l'aula, ja que no tots els individus tenen el mateix ritme individual d'aprenentatge i poden intercanviar les seves experiències en qualsevol moment i des de qualsevol lloc. Altres beneficis de l'eportafoli podrien ser (Barberà & de Martín, 2009, p. 49-50): la portabilitat i multimedialitat; la fàcil edició, actualització i accés; la capacitat d'expansió; l'estil atractiu amb múltiples opcions; i l'oportunitat que dona a l'estudiant d'autoavaluar-se i de regular el seu propi procés d'aprenentatge, atenent no només als resultats.

També es poden considerar avantatges els següents ítems (Gallego et al., 2009, p. 10): el baix cost; el fet d'afavorir el desenvolupament de les competències tecnològiques i de

l'alfabetització digital (Area, Gros i Marzal, 2008); i el fet de fomentar l'autoaprenentatge i millorar la relació entre els agents educatius.

Així mateix, també s'haurien de considerar les següents potencialitats pedagògiques (Salomé & Suñé, 2011, p. 328): milloren les habilitats de comunicació, expressió, comprensió, investigació i avaluació de la informació dels seus usuaris afavorint la construcció social del coneixement; fomenten la lectura des d'un punt de vista crític; desenvolupen les habilitats metacognitives i la presa de decisions; i incrementen la creativitat de l'individu.

Malgrat tot, Utrera (2012) defensa que una de les majors potencialitats que té el fet d'utilitzar els blogs com a portafolis d'evidències, és que aquests permeten conscienciar de la gran quantitat d'aprenentatges que s'han realitzat i de quin recorregut s'ha seguit per efectuar-los (tant dins com fora de l'aula). D'aquesta forma, el seu ús ofereix "una oportunitat para reflexionar sobre la propia formación" (González, 2007, p. 92-93). De fet, "els blogs potencien l'escriptura reflexiva i fomenten l'actitud positiva de l'alumnat envers el procés d'escriure" (Marsden & Piggot-Irvine, 2012).

6.3.3. La relació entre eportafoli i PLE.

Segons Salomé i Suñé (2011), el PLE és un conjunt d'eines, relacions i interaccions que transformen l'aprenentatge en coneixement i l'eportafoli és el que fa possible que es creï comunitat i s'enriqueixi l'entorn de formació de l'individu (p. 322). Això significa, que l'eportafoli i l'entorn personal d'aprenentatge (PLE) van estretament vinculats i units de la mà, i allò que repercuteix en l'un també influeix en l'altre:

El fet que el portafoli de l'alumnat sigui ja directament electrònic fa que, paral·lelament, s'impulsi també el seu PLE. Un PLE ric amb eines i entorns, dinàmic, interactiu i divers farà de l'eportafoli de l'alumnat una vertadera eina de reflexió per a l'aprenentatge i per a la construcció d'un ideari docent actualitzat amb els corrents pedagògics actuals. En definitiva, un portafoli electrònic en el cor d'un PLE al servei de la millora de l'educació (Tur, 2013, p. 28).

Per altra banda, Cánovas (2013), qui defensa que el PLE sorgeix de la interacció que es produeix entre les potencialitats i els beneficis de la Web 2.0 i els recursos alternatius a les institucions educatives que utilitza i recerca l'usuari per a la seva formació acadèmica, també creu que el fet de que mitjançant l'eportafoli s'hagi de processar la informació i reflexionar

sobre ella, també provoca l'estreta relació amb el PLE, ja que la reflexió esdevindrà en un component essencial d'aquest últim. De fet, “reflexion is the heart and soul of eportfolios¹” (Barrett, 2006). És a dir, és la pròpia reflexió en els eportafolis el que provoca que esdevinguin en autèntiques eines per a l'aprenentatge i l'avaluació dels sabers (Oner & Adadan, 2011).

Així, les evidències d'aprenentatge que es vagin recollint i la reflexió sobre aquestes a l'eportafoli, permetran que es vagi configurant l'entorn personal d'aprenentatge de l'estudiant.

Per finalitzar, Cruz i Puentes (2013) també defensen la idea de que una de les millors maneres de que els estudiants avaluin els seus aprenentatges, els seus progressos i les seves metes, a més d'evidenciar-ho i recopilar-ho, són els portafolis digitals (p. 86).

7. Estat de la qüestió.

Tur (2013) destaca que la utilització dels eportafolis amb eines de la Web 2.0 com a recurs d'ensenyament-aprenentatge, consta de diverses experiències al darrere, així com de diverses investigacions i recerques tant a nivell universitari com no universitari.

Així mateix, afirma que una de les iniciatives més pioneres que ha marcat un abans i un després per a la introducció i difusió dels eportafolis com a eines d'ensenyament-aprenentatge en les diverses institucions educatives és la proposta del Consell d'Europa del Portfolio Europeu de les Llengües (PEL).

Seguint la mateixa línia, cal destacar una experiència molt satisfactòria durant el curs 2009-2010, a la Universidad de Pablo de Olavide (Sevilla, Espanya), consistent en la formació d'educadors mitjançant l'ús dels blogs com a portafolis digitals, fent-se ús del servei 2.0 de Blogger (Sandoval, Arenas, López, Cabero i Aguaded, 2012). Els resultats que s'obtingueren varen ser positius i els alumnes varen poder mostrar activament quin havia estat el seu procés d'aprenentatge i el desenvolupament de les seves competències, encara que alguns varen mostrar certa dificultat per anar escrivint de manera regular (Martínez & Hermosilla, 2010, p. 171). El Proyecto eTwinning també utilitza el blog per dur a terme els

¹ Traducció: "la reflexió és el cor i l'ànima dels eportafolis".

seus projectes educatius en distints contextes europeus, obtenint d'igual forma resultats positius (Bernal, 2010, p. 165).

Per altra banda, Del Valle, Morales i Sumano (2011) ens descriuen una aplicació del portafoli electrònic a distintes universitats d'Amèrica, i que es va dur a terme per observar si realment es pot convertir en una tècnica idònia per determinar la motivació i l'autoregulació dels seus alumnes, donant-se com a resultat una valoració positiva.

Per finalitzar, Cebrián (2011) ens presenta un estudi sobre quins efectes té la utilització de l'eportafoli en els estudiants de mestres d'Educació Infantil i en els supervisors de les pràctiques de la Facultat d'Educació (del 2003 al 2008), basant-se amb tota una sèrie d'investigacions que tenen en compte el seu ús i el de les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Els resultats obtinguts també varen ser satisfactoris (fins i tot, font de coneixement per a projectes futurs), encara que va servir per adonar-se'n que els docents haurien d'adquirir noves competències envers el món digital i els alumnes una actitud més reflexiva en el seu aprenentatge.

8. Part pràctica.

Després de fer un recorregut per la fonamentació teòrica que hi ha al darrere de la temàtica principal d'aquest TFG, ara caldria analitzar-ho des d'un punt de vista més pràctic. Per tant, en aquest apartat es podrà observar quina ha estat la meua experiència amb els blogs com a eportafolis i si és d'interès continuar-ho en un futur docent, al mateix temps que aniré recollint, construint i evidenciant els meus aprenentatges i les competències que he anat adquirint al llarg dels 4 anys de formació universitària, tot comprovant quins són els canvis i evolucions que he anat experimentant a nivell personal i professional.

8.1. Objectius.

L'objectiu general d'aquest treball pràctic que compon el Treball de Fi de Grau (TFG) és evidenciar com s'han anat desenvolupant les diverses competències del grau d'Educació Infantil (relacionades amb el saber conèixer, el saber fer, el saber conviure i el saber ser),

mitjançant la construcció d'un eportafoli amb l'ús del blog com a eina tecnològica i reflexiva de la Web 2.0.

Per tal de donar resposta a aquest objectiu general, se'n deriven d'altres específics i concrets (Veure Annex 2):

-Analitzar quins són els canvis i evolucions (a nivell maduratiu i professional) que he anat experimentant amb el pas dels anys, gràcies a la construcció d'un eportafoli.

-Classificar els aprenentatges assolits en diverses competències del grau.

-Esbrinar la utilitat de l'eportafoli com a activitat d'ensenyament-aprenentatge, i si cal considerar-lo com a futur repte per a la docència.

8.2. Metodologia.

La metodologia utilitzada per a la redacció d'aquesta part pràctica segueix un caire reflexiu i constructivista. No només s'ha basat en optar per un punt de vista crític que desvetlli el com s'ha après, sinó que ha tractat d'integrar els diversos aprenentatges i coneixements assolits fent una classificació per competències seguint el model de Delors (1996). A més, per contribuir a una millor distribució d'aquestes últimes, una estratègia que s'ha utilitzat és la de fer un llistat d'enllaços dels 4 anys d'estudi relacionats amb cada competència. Per tant, per a l'elaboració coherent d'aquesta part pràctica hi ha hagut un fort procés de recerca, recopilació, selecció, ordenació i reflexió al darrere a on no només ha adquirit importància allò viscut sinó el que pot plantejar per a un futur.

Tanmateix, per tal de plasmar aquesta part pràctica, s'ha creat una Wix (web) que es pot consultar en el següent enllaç: <http://evamariaibz.wix.com/eportarfolieva>.

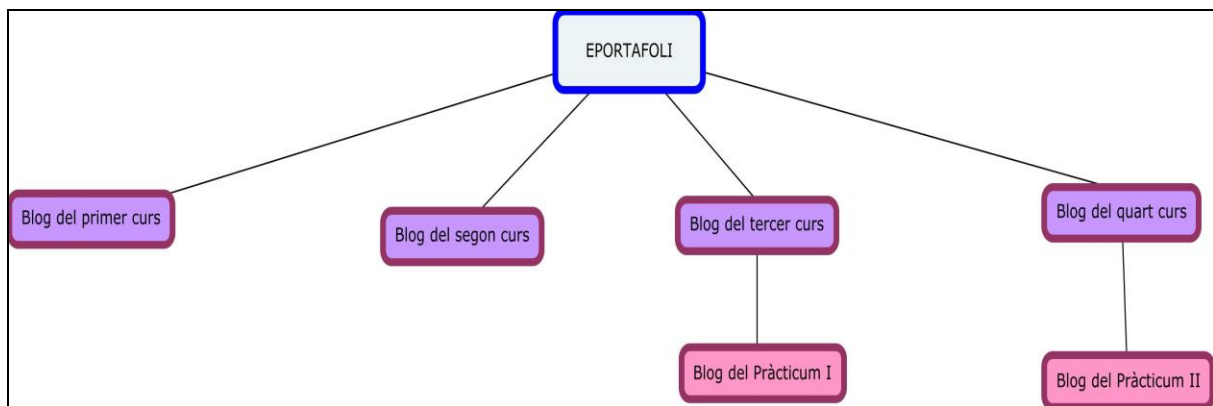
8.3. La meva experiència amb l'eportafoli.

Durant els meus 4 anys de formació acadèmica (tant a nivell teòric com pràctic), són molts els aprenentatges que he anat assolint i diverses les competències que he anat desenvolupant. La construcció del meu eportafoli d'aprenentatge gràcies a una de les eines de la Web 2.0, Blogger, m'ha ajudat molt a evidenciar i reflexionar sobre tot allò après, així com

dels meus canvis, avenços i limitacions, a la vegada que ajudant-me a complementar el meu PLE (Entorn Personal d'Aprenentatge) i el tipus de mestre que vull arribar a ser.

La meua experiència amb aquesta manera tant innovadora d'aprendre i de reflexionar (l'eportafoli) va començar des del primer dia que vaig iniciar el grau d'Educació Infantil. Es tractava d'endinsar-me en una de les eines de la Web 2.0 com és el blog, per tal de reflectir cronològicament els propis aprenentatges i l'adquisició de competències al llarg de tota la meua formació acadèmica. Així, l'ús del blog com a eportafoli d'aprenentatges va esdevenir en una proposta metodològica de primer ordre per començar a interrelacionar coneixements, procediments i actituds, és a dir, per lligar la teoria amb la pràctica.

A continuació, es pot observar un esquema organitzatiu de tots els blogs que he anat creant durant aquests anys i que constitueixen l'eportafoli:

Gràfic 1. Esquema organitzatiu dels blogs creats

Gràcies a l'esquema, es pot visualitzar que són 7 els blogs que he creat: 1 de caire general i que integra i enllaça a tot el conjunt (<http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/>), 4 anuals d'una dimensió més teòrica de les diverses assignatures i 2 que representen el meu dia a dia com alumne en pràctiques.

Els enllaços corresponents són els següents:

<http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/> (blog del primer curs- 2011/12)

Dins d'aquest blog, s'hi poden trobar 19 entrades en les quals s'hi recopilen evidències de diversos tipus. La gran majoria d'elles són fruit de la demanda de diferents assignatures (concretament les de Bases Didàctiques i Disseny Curricular i les d'Anglès), encara que també

s'hi pot trobar alguna d'opcional per donar per acabat algunes de les matèries i aconseguir una millor construcció del meu entorn d'aprenentatge, és a dir, del meu PLE.

<http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/> (blog del segon curs- 2012/13)

Al blog de segon hi podem visualitzar 25 publicacions. En aquest any es pot entreveure que hi ha molts de docents que aposten per l'ús del blog en la seva assignatura, fent reflexionar a l'alumne sobre els seus aprenentatges. A més, en matèries com Representació Escènica i Desenvolupament Emocional en la Primera Infància es poden observar entrades pràcticament setmanals.

<http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/> (blog del tercer curs- 2013/14)

Al tercer curs hi trobem l'existència de 23 entrades, gairebé totes d'un gran caire reflexiu i de l'assignatura de Reflexió i Innovació Educatives en la Primera Infància. En elles, es pot entreveure que ja no només s'explica allò que s'ha après, sinó que també s'analitzen quines són les competències professionals que s'han anat conreant gràcies a la formació teòrica i pràctica.

<http://quartcoursevatorres.blogspot.com.es/> (blog del quart curs- 2014/15)

Al darrer i últim curs, hi trobem la presència de 8 entrades, totes elles de Mitjans i Recursos Tecnològics en la Primera Infància, i moltes tractant la temàtica principal d'aquest TFG: la Web 2.0. De la resta d'assignatures del curs no s'hi pot observar cap publicació.

<http://practiquesevatorres.blogspot.com.es/> (blog del Pràcticum I, curs 2013/14)

El blog que reflecteix les meves experiències, vivències i sensacions com a mestre en pràctiques a una escoleta consta de 15 publicacions. En elles no només s'hi destaquen les meves col·laboracions, dissenys d'activitat i participacions en la dinàmica de centre, sinó que també hi apareixen els meus aprenentatges i la meua manera d'entendre la infància. D'aquesta forma, es pot entreveure que s'aposta per una mirada més sistèmica i globalitzadora amb l'objectiu de vincular la teoria amb la pràctica.

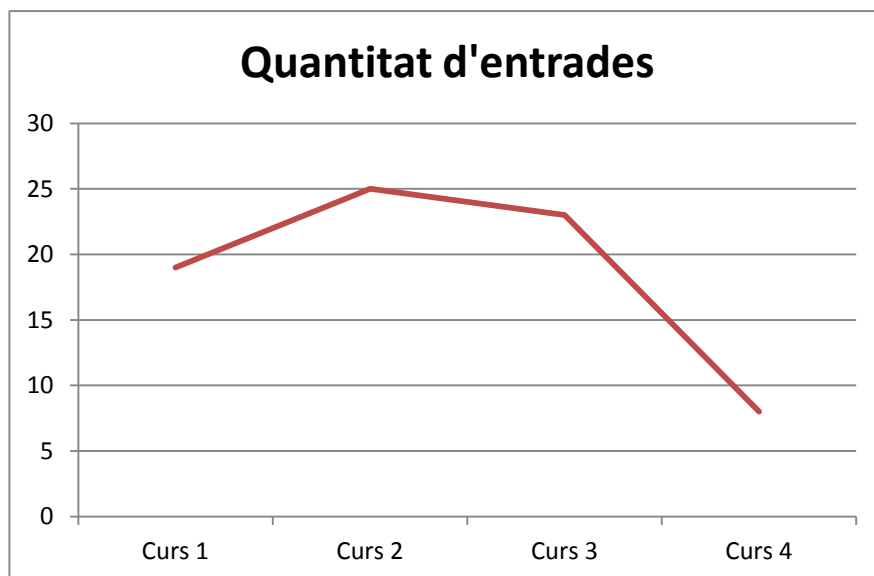
<http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/> (blog del Pràcticum II, curs 2014/15)

Per acabar, aquest blog reflecteix les meves experiències durant les pràctiques amb nens i nenes d'entre 3 i 6 anys, per mitjà de 19 entrades. En contrast amb el Pràcticum

anterior, no només s'avaluen els àmbits d'intervenció (col·laboració, disseny, espai i temps, organització del centre, psicomotricitat i rutines), sinó que es vinculen els diversos aprenentatges amb l'enriquiment d'una competència professional, com és el cas de l'autoconcepte, l'actitud ètica, la convivència, el tracte amb les famílies, la reflexió i la innovació i el treball col·laboratiu, entre altres.

Entre els 4 anys d'estudi, aproximadament, s'ha de parlar de més d'un centenar de publicacions entre els diversos blogs en el seu conjunt. Per aquest motiu, trobo interessant analitzar quin és el punt de partida en el qual em trobo, per tal de que sigui més fàcil el posterior anàlisi de les diferents competències que he anat assolint, així com també, per entendre millor el procés en el qual he arribat i els canvis desenvolupats.

En el següent gràfic es pot observar la meua evolució en quantitat d'entrades al llarg dels cursos, denotant-se un progressiu augment del primer al segon any, encara que un lleuger descens al tercer, sent molt notori aquest últim en el darrer curs (menys en el cas de les experiències viscudes durant les pràctiques, que sí hi va haver un increment en publicacions i que no apareix reflectit):

Gràfic 2. Quantitat d'entrades publicades per cursos

En definitiva, malgrat haver-hi diverses semblances i diferències, i un descens en quantitat d'entrades però un augment en la seva qualitat, la meua experiència amb els blogs com eportafolis a la universitat ha constituït un gran referent per a la meua formació com a docent, i especialment, per al meu aprenentatge al llarg de la vida.

8.4. Anàlisi de les competències assolides a través de la recerca d'evidències a l'eportafoli.

Gràcies a la construcció d'un eportafoli al llarg de la meva primera formació com a mestra, he pogut obtenir nombroses evidències que demostren com he anat assolint moltes de les competències necessàries per superar el grau d'Educació Infantil, i el més important de tot, com aquestes competències han anat evolucionat i canviant, a la vegada que transformant-me com a persona i com a professional.

Malgrat no ser-ne molt conscient al primer curs, al segon ja tenia molt clar que tot aprenentatge al llarg de la vida es basa en l'adquisició de competències, és a dir, en l'assoliment de conceptes, procediments i actituds, els quals en el seu conjunt ajudaran a prendre consciència de l'entorn (evidència 1²). A més, durant el tercer curs, a banda d'omplir una graella per autoavaluar com duia el desenvolupament de les meves competències com a futura docent (evidència 2), també vaig començar a reflexionar i replantejar-me quines són aquelles competències més importants que ha de tenir tot docent ideal, partint de les idees d'un autor molt destacat en aquesta temàtica, Perrenoud (evidència 3). Fins i tot, aquest tercer any vaig ser capaç de poder arribar a una definició de mestre competent, adonant-me que dependrà de:

"l'experiència, preparació o responsabilitat davant certes tasques o necessitats en un context en concret. També dependrà del saber fer, del domini que es tingui per a reflexionar, comprendre, enfrontar-se a situacions-problema, i de la capacitat per aprendre i utilitzar els recursos i mètodes més adequats per a cada situació".

Tot això, tenint consciència de que aquests coneixements no només s'han desenvolupat durant les pràctiques a les escoles, sinó també gràcies a assignatures com: Models Educatius en la Primera Infància, Estratègies d'Intervenció Educatives, Observació i Documentació, Sociologia,.. (evidència 4).

² Tots els links de les evidències es poden trobar a l'[Annex 3](#).

Per tant, a continuació no només es demostrarà quines són les competències³ que he anat desenvolupant a nivell professional (saber fer), sinó també a nivell acadèmic i disciplinar (saber conèixer) i a nivell personal i relacional (saber ser):

- **Competències personals i relacions (saber ser):**

Seguidament, s'analitzaran aquelles evidències trobades a l'eportafoli que es corresponen amb l'aprendre a ser, fent-se una classificació per subcompetències.

1) Capacitat per desenvolupar un autoconcepte professional positiu i ajustat, prenent consciència de les pròpies capacitats i limitacions. Des del primer curs, he anat plasmant quin és aquell paper que trobo que hauria d'executar com a mestra des d'una actitud positiva, sempre tenint en compte els meus punts forts i febles i aquells aspectes que hauria de millorar, com per exemple: no ser individualista i donar importància al treball en equip, a la comunicació amb els demés,... al mateix temps que es va aprenent dels propis errors des d'una perspectiva resilient (evidència 5). Així mateix, ja des del primer any, he tingut molt clar que havia d'aprofitar totes les oportunitats que es presenten per aprendre a ser i per a formar-me com a persona i com a professional (evidència 6).

Això no obstant, una assignatura que probablement em va començar a fer prendre més consciència del desenvolupament d'aquesta competència i deixar enrere la perspectiva tant utòpica del primer curs, va ser Reflexió i Innovació Educatives en la Primera Infància, cursada al tercer any. A través d'ella, no només vaig poder gaudir de reflexionar sobre els meus processos d'aprenentatge (evidència 7), sinó també a tenir en compte els meus propòsits com a futura docent (evidència 8).

Malauradament, gràcies a la reflexió realitzada durant les pràctiques, és quan "no només he pogut avaluar els meus resultats, sinó adquirir consciència de tot el procés assolit. També, m'ha ajudat a observar si el que realment estic estudiant m'agrada, i a desenvolupar

³ Competències extretes de:

Universitat de les Illes Balears. (2008). *Plan de estudios de título oficial: Grado en Educación Infantil*. Recuperat de http://feducao.uib.cat/digitalAssets/137/137268_129668_educacio_infantil.pdf

les capacitats i competències necessàries com a futura docent. Tanmateix, he pogut avaluar si estic preparada per actuar com a mestra, i a conèixer quins aspectes he de millorar" (evidència 9). Un exemple que demostra l'assoliment d'aquesta competència d'autoconcepte professional de forma més positiva i ajustada, especialment gràcies a les pràctiques, el podem trobar durant la meva primera experiència com a psicomotricista (evidència 10). De fet, sense la realització del Pràcticum no m'hauria pogut adonar d'aquesta subcompetència de l'aprendre a ser, des d'una dimensió més realista i conscient de les meves possibilitats.

2) Capacitat per fomentar la convivència i la resolució pacífica de conflictes creant contextos de benestar i tranquil·litat dins de l'aula i fora. Al llarg de la meva formació acadèmica, es pot observar que l'assoliment d'aquesta competència ha seguit un procés gradual. Així, per poder intervenir sobre les rutines de les criatures fomentant contextos de benestar i tranquil·litat durant les segones pràctiques, emprant com a eina per a la resolució dels problemes el diàleg (evidència 11), hi ha tingut que haver una reflexió prèvia al respecte durant els cursos anteriors, que sense aquesta no hauria pogut evolucionar. Malgrat a primer no ser molt conscient d'aquesta capacitat, al segon curs, reflexionant de quina forma hauria de ser el procés d'aprenentatge (evidència 12) i donant importància a la psicologia educativa (evidència 13), i al tercer curs, analitzant les actituds i les accions d'una mestra davant d'una situació conflictiva a l'aula fictícia, al mateix temps que reflexionant sobre una alternativa molt idònia per resoldre els conflictes, com és la mediació (evidència 14). En definitiva, per l'evolució d'aquesta competència durant les pràctiques, ha sigut necessària molta reflexió i l'anàlisi de casos ficticis als cursos anteriors, entre altres.

3) Capacitat per adquirir estratègies per al treball col·laboratiu desenvolupant actituds de respecte a la pluralitat de perspectives, el contrast d'opinions i el respecte a la diversitat. A l'eportafoli també es poden trobar diverses evidències que demostren que he hagut d'anar desenvolupant la competència relacionada amb el treball col·laboratiu. Així per exemple, en una de les entrades de primer, es pot visualitzar una experiència musical que demostra que en els meus inicis, ja tenia un gran esperit d'equip (evidència 15). Això no obstant, el fet de que a segon hagués de crear una obra teatral per als infants petits junt amb les meves companyes de la universitat, encara em va ajudar a desenvolupar molt més aquesta capacitat, ja que no només havia de compartir les meves aportacions, sinó respectar diferents opinions i adquirir estratègies de diàleg suficients per arribar a un acord (evidència 16 i

evidència 17). Malauradament, va ser necessari realitzar les pràctiques de quart perquè aquesta capacitat d'aprendre dels altres i amb els altres s'integrés dins del meu ser (evidència 18), així com per desenvolupar de manera més realista, habilitats socials de comunicació i de diàleg. També, per adquirir estratègies de col·laboració amb les famílies i amb la resta de membres de l'escola a través del consens i del respecte (evidència 19), fent especial incís al docent del centre (evidència 20) i als infants i a les companyes de pràctiques (evidència 21).

4) Capacitat per mantenir una actitud ètica, compromesa amb la professió docent en el marc d'una ciutadania democràtica, responsable i solidària. Al llarg de les reflexions publicades en els diferents cursos, també es demostra com s'ha tingut en compte aquesta competència i com ha anat canviant. Així, quan al primer curs vaig escriure quin tipus de mestra m'agradaria ser (evidència 22), ja tenia molt clar que sempre hauria d'anar carregada d'il·lusió per respondre el millor possible a les diferents necessitats dels infants, fomentant la igualtat i el seu protagonisme en el seu procés d'aprenentatge (evidència 23). També, tenia molt clar que hauria de ser a través de (evidència 24): *"la reflexió, la constància, l'esforç, el saber estar, el fet de viure amb entusiasme la meva formació, el creure amb mi mateixa,... així com també, per l'alegria d'anar a construint a poc a poc, les peces del meu coneixement com a futura docent"*.

Això no obstant, per començar a adquirir una actitud més ètica, va ser necessari esperar a una experiència que em va proporcionar el llibre Quiet de Màrius Serra. A través de la seva lectura em vaig poder posar a la pell d'uns pares amb un fill amb necessitats educatives especials que viu encara en un món incomprensiu (evidència 25).

Malgrat tot, cal assenyalar que ha sigut a través del disseny d'activitats durant les pràctiques, quan he pogut desenvolupar (ja no de forma utòpica) aquesta actitud ètica i compromesa com a mestra, i veure si sóc capaç de ser així (evidència 26).

5) Capacitat per promoure una imatge digna de la infantesa i el respecte als drets dels nens i nenes. Fent un recorregut pel meu eportafoli, he pogut trobar nombroses evidències que demostren el desenvolupament d'aquesta capacitat. De fet, només finalitzar el primer curs, ja es pot trobar en algunes de les meves reflexions (evidència 27), com em sorprèn la nova imatge d'infant que ha sorgit en mi (passant d'una mirada d'adult egoista a

mirar amb ulls d'infant), expressant un profund respecte cap a ells i la importància d'escoltar-los (evidència 28). Això no obstant, és al segon curs quan m'adono que *"s'ha de deixar d'entendre l'infant com un ésser passiu, que tot se li ha d'ensenyar, per centrar la mirada cap a un ésser constructor del seu coneixement, actiu, capaç d'investigar i construir les seves pròpies teories com un vertader científic"* (evidència 29). Malauradament, no és fins a quart quan remarco com he après a ser un mirall per a l'infant i de la importància de tenir obertes les meves finestres cap a un nou món a on es garanteixin els drets de les criatures (evidència 30), i fins les pràctiques per promoure aquesta imatge d'infància tant noble (evidència 31).

6) Capacitat per promoure valors educatius en defensa de la igualtat entre gèneres i foment de la cultura de la pau. Caldria considerar que probablement, aquesta ha sigut una de les capacitats que menys he plasmat a través de l'eportafoli, però no per aquest motiu, significa que no hi hagi hagut certa evolució en aquesta. Així, al primer curs ja tenia molt clar que volia fomentar la igualtat entre infants, que havia d'estar oberta a la multiplicitat de cultures i que havia d'apostar pel diàleg (evidència 32), aplicant-t'ho també com a docent. Tanmateix, expressava el següent desig (evidència 33): *"Haig de tenir una imatge d'infant feliç, en la qual no existeixen barreres lingüístiques, culturals, d'edat, raça, sexe o religió. S'ha de partir d'infants diversos, però amb un objectiu comú: la felicitat, ja que un infant feliç, des de la meva perspectiva, ho té tot"*. Això no obstant, no és fins a segon que em vaig adonar de la necessitat d'una escola inclusiva, a on tots els alumnes poguessin ser beneficiaris d'una educació adaptada a les seves necessitats (evidència 34). Tanmateix, no és fins tercer que vaig prendre consciència de la importància de la mediació per donar solució a les situacions conflictives (evidència 35).

7) Capacitat per promoure actituds educatives de sostenibilitat i de respecte mediambiental. La competència de ser respectuosa amb el medi ambient i de promoure-ho als demés, també ha sigut una d'aquelles que menys he reflectit i reflexionat a través de l'eportafoli, i una d'aquelles en les quals tampoc s'ha pogut demostrar un canvi gaire notori en la seva forma de percebre-la. De fet, no és fins al tercer curs que expresso la importància d'anar introduint aspectes relacionats amb el medi natural, social, geogràfic i cultural (evidència 36), i fins a les primeres pràctiques, que comparteixo una bona pràctica d'aula relacionada amb uns tallers de plàstica, experimentació i manipulació i que té com a objectiu prioritari que els infants explorin i valorin el seu entorn amb un sentit de respecte i cura

(evidència 37). Això no obstant, una experiència que finalment demostra que sí he interioritzat aquesta capacitat en la meua forma de ser, és quan al segon Pràcticum em proposo de realitzar un disseny d'activitat basat en la creació d'un còmic per part dels infants, a on es detalli com es produeix el creixement d'una planta i la importància de tractar-les bé (evidència 38).

- **Competències acadèmiques i disciplinàries (saber saber):**

Un altre tipologia de competències que també s'ha pogut treballar a través de la construcció d'un eportafoli, són les que estan relacionades amb l'aprendre a aprendre i l'aprendre a conèixer.

8) Capacitat per conèixer els fonaments de la salut física, mental i ambiental en la primera infantesa i valorar-ne les implicacions per al disseny i l'orientació de contextos saludables. Al llarg de la meua formació universitària, per tal de ser capaç de dissenyar i apostar per la creació de contextos saludables, primer he hagut d'aprendre nocions bàsiques relacionades amb la salut física, mental i ambiental que acompanyen el dia a dia dels infants. Malauradament no remarcar-ho durant el primer curs, en acabar el segon any, ja realitzava reflexions en les quals destacava la importància de ser un model per als infants i de tenir cura del meu propi cos per promoure que ells també tinguin cura del seu, al mateix temps que prenia consciència de la relació que hi ha entre psicologia i motricitat i de la seva essencialitat per conèixer a les criatures (evidència 39). D'aquesta forma, gràcies a l'adquisició d'aquests coneixements, és quan en el moment de dur a terme les meves pràctiques tant al primer com al segon cicle d'infantil, sóc capaç de dissenyar sessions de psicomotricitat aplicant aquests sabers (evidència 40 i evidència 41).

9) Capacitat per analitzar les implicacions educatives de les tecnologies de la informació i la comunicació. Adquirir estratègies per aplicar-les en l'educació infantil i desenvolupar una actitud crítica i ètica amb la instrumentalització de la infantesa en els mitjans de comunicació. La competència tecnològica l'he pogut anar desenvolupant des del primer dia que vaig iniciar els meus estudis. De fet, a la segona setmana d'iniciar-los, tot i que encara tenia una perspectiva molt tradicional de l'educació, ja remarcava el treball que estava començant a efectuar amb les noves tecnologies i els blogs, així com amb els nous programes electrònics, per després fer-ne ús amb els infants a les escoles (evidència 42).

Només vaig requerir del primer curs, però, per començar-me a adonar de com s'havia ampliat el meu PLE a través de l'aprenentatge de noves eines de la Web 2.0, tot expressant un canvi fonamental que si no s'hagués iniciat hauria perdut una oportunitat molt bona per aprendre (evidència 43): *"He passat de tenir una perspectiva de l'educació més tradicional a una altra molt més innovadora. Abans li donava molta més importància a la pissarra, al paper i al llibre i al professor com a única font de coneixement. En canvi, ara, li dono molta més importància a les TIC i que els nens siguin els vertaders protagonistes del seu aprenentatge"*.

Així, malgrat que al primer i al segon curs em vaig adonar de que havia experimentat un canvi en la meva forma de concebre la competència tecnològica, no va ser fins a tercer que vaig abandonar la meva mirada tant innocent cap a les noves tecnologies, per començar a tenir en compte *"els valors i contravalors que es poden amagar darrere de qualsevol pel·lícula, conte, enllaç d'Internet, producció de qualsevol mitjà de comunicació de masses"* (evidència 44). Un exemple que demostra l'adquisició d'una mirada més crítica entorn les noves tecnologies i la seva aplicació a l'aula d'infantil, el podem trobar en una reflexió que vaig realitzar sobre la pel·lícula Ice Age (evidència 45). També, en una reflexió sobre el software multimèdia educatiu al quart curs (evidència 46).

10) Capacitat per conèixer i aplicar les bases del desenvolupament científic i matemàtic en la primera infància. Després de fer un recorregut per les diferents entrades, només he pogut trobar una evidència que demostrï que he apostat per conquerir aquesta capacitat. Es pot trobar a la reflexió final del tercer curs, concretament a una unitat didàctica que vaig elaborar i a on combinava la psicomotricitat i les matemàtiques (evidència 47). Aquesta unitat didàctica va significar un abans i un després per a la meva forma de concebre el desenvolupament científic i matemàtic en la primera infància. Gràcies a ella, vaig passar de tenir una perspectiva més tradicional envers les matemàtiques (considerant només essencial l'aprenentatge de símbols i números des d'un punt de vista merament intel·lectual i mecànic) a una altra actitud més oberta en la qual creia que el desenvolupament lògic-matemàtic també es podia desenvolupar a través de la motricitat i l'acció.

11) Capacitat per analitzar els contextos socioculturals i familiars actuals. Són diverses les mostres a l'eportafoli que reflecteixen que he hagut d'anar adquirint els coneixements necessaris per analitzar els contextos socials, culturals i familiars actuals.

Especialment, donar les gràcies a l'assignatura Educació Socioemocional en la Primera Infància, que a través dels sabers que em proporcionava i de la vocació del docent que la impartia perquè ho plasmés virtualment, m'ha ajudat a canviar la meua perspectiva del primer curs de família nuclear, per donar pas al segon any, a una altra a on es destaca la diversitat de famílies i les diferents característiques i maneres d'actuar de cadascuna (evidència 48 i evidència 49). De fet, una pel·lícula que em va ajudar molt amb aquest procés analític va ser Un lugar donde quedarse, la qual reflecteix molt bé el rol de les famílies actuals i els canvis que suposa per a la seua estructura tenir un fill (evidència 50). El mateix succeeix amb el llibre Quiet de Màrius Serra, el qual em va fer adonar de com conviu una família que té un fill amb necessitats educatives especials i com respon la societat envers aquesta (evidència 51). Tot aquest recorregut de conscienciació durant els tres primers cursos és el que m'ha ajudat que sigui capaç durant les pràctiques d'analitzar la realitat sociofamiliar que hi ha i que m'hagi pogut dirigir a les famílies sense cap tipus de problema (evidència 52).

12) Capacitat per analitzar la realitat des d'una perspectiva sistèmica i integradora.

Als diferents escrits reflexius, també he deixat constància de com he anat conquerint una mirada de la realitat més sistèmica i integradora, i dels canvis produïts. Així per exemple, durant el primer curs vaig començar per analitzar la realitat actual de l'Educació Infantil des de múltiples perspectives, tot analitzant la seua essencialitat (evidència 53), però encara em resultava difícil pensar d'una manera tant integral. Per tant, no és fins al tercer curs que es denota un anàlisi encara més sistèmic i integrador de la realitat, quan reflecteix quins són els indicadors de qualitat (i fins i tot, els processos de canvi) de les pràctiques educatives que observava en alguna conferència, com pugui ser la de Jana Suau (evidència 54), la de Mercè Adrover (evidència 55) o la de n'Albert (evidència 56). Així mateix, el fet de que durant aquest tercer curs també hagués de reflexionar sobre una bona pràctica de centre, em va permetre aconseguir un desenvolupament més profund d'aquesta competència (evidència 57), tot adonant-me de que no es tracta d'un procés tancat, sinó que es va assolint al llarg de tota la vida (evidència 58).

13) Capacitat per analitzar i desenvolupar els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'educació infantil.

Al primer curs del grau, ja reflexiono sobre els diferents tipus d'avaluació que hi ha i del com m'agradaria avaluar com a mestra (evidència 59). Tanmateix, em plantejo si el currículum és una maledicció o una benedicció (evidència 60). Això no obstant, són entrades en les quals es demostren simplement, sabers adquirits.

Per tant, no es troben evidències que reflecteixin que sóc capaç d'analitzar i desenvolupar els objectius, continguts i criteris d'avaluació del currículum de l'etapa d'infantil fins els dissenys i programacions d'activitat que he d'efectuar i aplicar a contextos reals tant al primer com al segon cicle. De fet, així ho confirmo la primera vegada que faig una proposta (evidència 61): *"he pogut gaudir de dissenyar la meva primera sessió d'aula a l'escoleta de Can Cantó, i a més, tots els aspectes que això comporta: planificar, intervenir i avaluar"*. Malauradament, en les primeres pràctiques encara denoto cert nerviosisme envers aquesta capacitat, i no és fins al segon Pràcticum, que demostro una mica de més capacitat i seguretat en l'aplicació dels objectius, continguts i criteris d'avaluació de l'etapa d'infantil, possiblement sent la pròpia reflexió sobre la pràctica, la responsable de l'adquisició d'aquesta confiança (evidència 62).

14) Capacitat per analitzar des d'una visió crítica i constructivista els models organitzatius i contextos educatius actuals. Si es fa un recorregut per l'eportafoli que he anat construint durant aquests 4 anys, es poden trobar evidències que demostren com he anat evolucionant i adquirint una mirada més crítica i constructivista envers els models i contextos educatius actuals. Així, al primer curs podem trobar un vídeo en anglès a on reflexiono com a futura mestra envers els models educatius tradicionals i els actuals (evidència 63), però no és fins a tercer que vaig una mica més enllà i confecciono un DAFO per analitzar aquells elements que des del meu criteri, s'haurien de tenir en compte a la meva aula i centre de pràctiques (evidència 64), tot demostrant-se l'adquisició d'una mirada més crítica i constructivista. També, no és fins aquest any que reflexiono sobre com és el dia a dia a una aula, la seva organització del temps i de l'espai,... (evidència 65). Malauradament, no és fins a l'últim curs, que a part d'analitzar els models organitzatius i contextos educatius actuals, m'adono que aquell que s'elegeixi influenciarà en la motivació dels docents i dels aprenents davant les diverses situacions d'aprenentatge (evidència 66).

15) Capacitat per interpretar i analitzar les lleis educatives de manera crítica. Al primer i al quart curs es poden trobar dues evidències que demostren el desenvolupament d'aquesta capacitat. Per una banda, a la tercera setmana del primer any del grau, reflexiono sobre les lleis educatives com un repte per aconseguir la qualitat de l'educació, fent un recorregut per aquelles més importants (evidència 67), encara que d'una manera molt teòrica i poc profunda. Per una altra banda, a l'últim curs, ja denoto que tinc més habilitat en la temàtica i un punt de vista més crític, i reflexiono i analitzo fins i tot, quina repercussió han tingut les noves tecnologies a la legislació educativa (evidència 68).

16) Capacitat per reconèixer el desenvolupament evolutiu i les necessitats dels infants en la primera infantesa. Reconèixer el valor i el procés evolutiu de l'activitat lúdica i espontània com a element clau de l'aprenentatge. Al primer curs, ja analitzava quines són les necessitats dels infants del primer i del segon cicle, tot destacant el joc com un motor clau per al seu aprenentatge i desenvolupament integrals (evidència 69). Així mateix, també destacava en la mateixa publicació, la importància de fomentar a tots els nivells el desenvolupament dels nens i nenes i de creure amb les seves pròpies possibilitats. Això no obstant, no és fins a segon que evoluciono envers aquesta capacitat, i m'adono que si no es respecta el ritme i el desenvolupament i la motivació de les criatures, l'aprenentatge no es pot assolir (evidència 70). Per altra banda, al tercer curs ja es denota que tinc aquesta competència més assolida, i l'incorporo a la meva definició d'escola i de mestra ideal, i per tant, com un repte de futur (evidència 71).

17) Capacitat per reconèixer i analitzar els eixos clau del desenvolupament socioemocional adquirint estratègies per afavorir la regulació i l'expressió de les emocions. Des de la meua perspectiva, durant el primer curs, la temàtica de les emocions encara era un tema bastant ocult per a mi i no reflexionava envers aquestes. Per tant, no es pot parlar del desenvolupament de la competència socioemocional i l'adquisició d'estratègies envers aquesta fins al segon curs, gràcies a l'assignatura Educació Socioemocional (evidència 72 i evidència 73). Va ser a partir d'aquest moment quan expressava la importància de treballar les emocions a l'escola, començant per reconèixer-les a un mateix (evidència 74). També, quan vaig adonar-me de la gran quantitat de beneficis que suposaven per a l'individu, i que s'havia de partir per descobrir el propi autoconcepte (evidència 75) i per aprendre a posar nom a les emocions (evidència 76). Per tant, el segon any va ser clau per començar a analitzar els eixos del desenvolupament socioemocional i a adquirir-ne estratègies (evidència 77): *"Cada dia vaig aprenent una mica més sobre les emocions i la forma en què hi ha que afrontar-les en la vida. Això no obstant, encara em queda molt per aprendre i tota una vida per comprendre'n el seu funcionament, però a través d'anar provant i fallant ho aconseguiré"*.

Això no obstant, cal tenir molt present que això no significa que d'una forma o altra no les tinguéssim en compte a la resta de cursos posteriors. De fet, es podria dir que gràcies a l'enriquiment que vaig obtenir al segon any, durant els següents cursos plasmava les meves emocions i la dels demés, sense gairebé adonar-me'n, i especialment durant les pràctiques

(evidència 78): "Dir que un cop que m'he trobat dins l'escola, s'han succeït en mi una gran quantitat d'emocions i sensacions, convertint-me en una mena de -batut de maduixa vivent-".

18) Capacitat per identificar l'evolució del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i vetllar per l'evolució correcta. D'aquesta competència no se'n troben moltes evidències al respecte, però en podem trobar alguna referència a primer i a tercer. En una entrada del primer any (evidència 79), s'expressa quines són les fases del desenvolupament del llenguatge en els infants i una experiència real de diagnòstic per descobrir la fase d'escriptura d'una nena. Això no obstant, no és fins tercer que demostro una certa evolució envers aquesta capacitat i a on es pot trobar l'anàlisi del cas d'una criatura amb retràs en l'aprenentatge del llenguatge amb distintes mesures per tal de solucionar-ho (evidència 80). Per tant, a primer mostro que sóc capaç d'identificar l'evolució del llenguatge en infants, però no és fins tercer que adquireixo certa maduresa i vetllo per la seva evolució correcta.

- **Competències professionals (saber fer):**

Per acabar, es detallaran aquelles capacitats que estan relacionades amb l'aplicació dels sabers dins de l'àmbit d'actuació professional, i que s'han pogut desenvolupar o evidenciar amb l'ajuda de l'eportafoli.

19) Capacitat per abordar l'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i multilingües. A través de l'eportafoli aquesta ha sigut una de les competències que menys s'ha evidenciat. De fet, es podria dir que principalment s'ha desenvolupat a través de fer escrits en anglès, mostrant-se la importància que té l'aprenentatge d'altres llengües (evidència 81).

20) Capacitat per promoure la creació, la interpretació i l'apreciació de les arts i les tecnologies associades com a instruments de cooperació i comunicació no verbal. S'ha pogut evidenciar que el desenvolupament d'aquesta capacitat ha seguit un procés gradual. Així, al primer curs es pot trobar una experiència musical a on es reflexa com creo, interpreto i aprecio les arts musicals (en aquest cas una cançó infantil) junt les meves companyes de la universitat, gaudint a la vegada de tot un conjunt de sentiments i emocions, així com de la expressivitat i del moviment del cos (evidència 82). Això no obstant, no és fins al segon curs que faig una passa més enllà i m'adono que abans pensava que se li donava molta importància

al món de l'art, de la creativitat, de la pintura i del deixar volar lliurement la imaginació per extreure el que cadascú porta al seu interior, i arribo a la idea de que en la societat actual no és així (evidència 83). Per tant, a partir d'aquell precís moment decideix canviar la meua perspectiva envers aquesta competència, i quan he de representar una obra teatral davant d'un públic infantil junt amb les meves companyes, aposto per viure les arts i sentir el plaer de representar amb el cos (evidència 84).

Això no obstant, durant les meves pràctiques del quart curs a una escola és quan més es demostra a l'eportafoli l'assoliment d'aquesta capacitat, ja no només a nivell de persona, sinó com una mestra capaç d'aplicar-ho al seu grup-classe. Un exemple d'aquest fet el podem trobar ens uns jocs musicals per treballar les qualitats del so que vaig dissenyar per als infants d'entre 5 i 6 anys (evidència 85).

21) Capacitat per desenvolupar tècniques i estratègies de comunicació. El fet de construir un portafoli electrònic a través de Blogger implica que per sí mateix hagi de desenvolupar tècniques i estratègies per comunicar-me el millor possible als demés. Això no obstant, es poden trobar nombroses evidències que demostren quines accions m'han ajudat a adquirir-ne i com he anat canviant. Així per exemple, a primer es pot trobar una publicació a on es demostra que intento millorar la meua forma de comunicar-me en anglès (especialment per a un futur docent) a través de pronunciar un escrit (evidència 86). Tanmateix, durant el desenvolupament del primer curs també es poden trobar evidències dels meus avenços en aquesta competència, tot reflectint que he adquirit noves estratègies lectores i escriptores, que he millorat la meua forma d'expressió i que com a mestra he adquirit maneres adequades per ajudar als infants en el seu procés d'aprendre a llegir i a escriure (evidència 87). Això no obstant, no és fins a tercer que la meua perspectiva i manera de pensar canvia, i m'adono que per comunicar-se adientment, cal saber motivar als alumnes i apostar per una actitud més afectiva i oberta, a la vegada que per una imatge més positiva i ajustada d'un mateix (evidència 88). Malauradament, no és fins la realització de les pràctiques, que es demostra l'assoliment d'aquesta competència i la meua habilitat per comunicar-me (evidència 89).

22) Capacitat per expressar-se amb fluïdesa de manera oral i escrita, i dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió. Aquesta capacitat també està molt relacionada amb la d'adquirir estratègies comunicatives, i per tant, de la mateixa forma, també s'ha pogut anar desenvolupant pel simple fet d'anar escrivint i reflexionant a l'eportafoli, a través de petites

gravacions de veu, vídeos,... Un clar exemple d'això, es pot entreveure en unes publicacions en anglès que vaig realitzar al primer curs (evidència 90) i al segon (evidència 91). Malgrat tot, aquesta capacitat d'expressar-me fluidament tant oralment com per escrit, fent ús de diferents tècniques, no s'ha pogut veure igual de plasmada durant tots els anys. D'aquesta forma, a primer, els meus escrits tendien a ser bastant senzills i no gaire reflexius (evidència 92), mentre que al quart curs es pot trobar un gran avenç en la meva fluïdesa, especialment l'escrita, incloent fins i tot, explicacions de vivències amb molt de detall (evidència 93).

23) Capacitat per desenvolupar habilitats socials que facilitin la comunicació i el diàleg i disposar d'estratègies per al treball col·laboratiu amb les famílies. Amb el pas dels anys, es pot trobar una evolució en l'assoliment d'aquesta capacitat. Així doncs, malgrat que a primer no en faig gaire referència perquè no m'havia adonat de la seva essencialitat, a segon ja m'adono del gran valor i importància que pot tenir la comunicació i el fet de posar-se a la pell dels altres, especialment en el cas d'aquelles famílies que tenen algun fill amb necessitats educatives especials (evidència 94). Tanmateix, durant el transcurs d'aquest primer curs, també reflexiono sobre els possibles motius que pot provocar que les famílies no vulguin col·laborar amb els mestres (evidència 95), arribant a oferir possibles solucions un cop maduro envers aquesta capacitat (evidència 96): "*Per a poder formar part de l'escola i participar, la família s'ha de sentir integrada i reconeguda, sentir que té un lloc i que se la respecta de forma positiva*". Malgrat tot, com moltes de les altres competències, no és fins la vivència de les pràctiques i de la reflexió sobre la pràctica, que la meva forma de pensar s'enriqueix i que m'adono que algunes de les possibles estratègies per al treball col·laboratiu amb les famílies podria ser a través de que aquestes coparticipessin en la decoració, duent de casa seva material per a l'escola,... (evidència 97). Tanmateix, cal esperar fins a quart, per adonar-me que les noves tecnologies de la informació i la comunicació també poden ajudar en aquest procés (evidència 98).

24) Capacitat per dissenyar, organitzar i avaluar contextos d'aprenentatge que atenguin a la diversitat dels nins i les seves singulars necessitats educatives, la igualtat de gènere, la quietat i el respecte als drets humans. D'aquesta capacitat, ja n'era molt conscient ben abans del grau. Això no obstant, la construcció d'un eportafoli al llarg dels diferents cursos m'ha ajudat a seguir reforçant-la encara més, ja sigui a través d'activitats (evidència 99), d'analitzar casos pràctics ficticis (evidència 100), de reflexionar sobre quin seria el meu mestre i escola ideal (evidència 101) i de planificar, intervenir i avaluar sessions d'aula durant

les pràctiques (evidència 102). Per tant, atenent a les evidències dels diferents moments del grau, es podria dir que cadascun dels aprenentatges assolits en elles, representen un avenç més pel desenvolupament d'aquesta competència.

25) Capacitat per dissenyar, organitzar i avaluar contextos d'aprenentatge des d'una perspectiva globalitzadora integrant les dimensions cognitiva, emocional, psicomotora, social i expressiva. Per arribar a assolir aquesta competència, s'ha necessitat molta reflexió i estudi previ. Per tant, no m'adono del desenvolupament d'aquesta fins gairebé els dos últims cursos del grau. Així, a tercer es pot trobar una valoració com la següent (evidència 103): "*és a través de pensar activitats per als infants amb les quals es puguin treballar diversos continguts, actituds i valors, quan més es reflexiona sobre si allò que s'està fent, té alguna utilitat i satisfà els objectius amb els quals es realitza. A més a més, a la pràctica és quan s'interrelacionen tots els fonaments teòrics*". Conseqüentment, no és fins aquest curs i les pràctiques que no es poden trobar dissenys d'aprenentatge (com els de psicomotricitat), a on s'aposti per aquesta mirada globalitzadora davant del desenvolupament de l'infant (evidència 104 i evidència 105).

26) Capacitat per analitzar el funcionament de les escoles d'Educació Infantil i serveis d'atenció a la infància adquirint estratègies docents per tal d'optimitzar la seva gestió i organització. Hi ha hagut un gran recorregut al darrere i molta reflexió per tal d'anar desenvolupant aquesta capacitat de forma gradual, passant d'analitzar centres d'Educació Infantil llunyans a analitzar-ne els propis com a practicant. Així, al segon curs podem trobar una entrada en la qual es reflexiona sobre el funcionament d'una escola que apareix al documental Ser y Tener, i de la qual puc gaudir d'adquirir estratègies relacionades amb l'actitud del mestre, la gestió de l'espai i del temps, el treball de les emocions i el concepte d'educació (evidència 106). Això no obstant, al tercer curs ja sóc capaç d'analitzar quins són aquells criteris que m'agradaria que complís la meva escola ideal (evidència 107), així com d'analitzar quins són els indicadors de qualitat d'alguna escola (evidència 108), entre ells, els del meu centre de pràctiques, a part de les seves debilitats (evidència 109).

27) Capacitat per promoure i valorar la creativitat a través del desenvolupament de la percepció no estereotipada i del pensament divergent. No és fins certes reflexions al segon curs a l'assignatura de plàstica, que vaig poder adonar-me de l'essencialitat d'assolir aquesta capacitat. A primer no n'era conscient i simplement em limitava a crear sense pensar que hi

hauria al darrere d'aquella creació, o bé, em basava en imitar uns models estereotipats perquè creia que no tenia esperit creatiu ni imaginació. En canvi, a segon, vaig poder arribar a la idea de que "*hay que perder el miedo y que cada uno debe creer en sus propias capacidades*" (evidència 110). Així, des d'aquest precís moment, vaig optar per fomentar l'esperit creatiu, la percepció no estereotipada, i conseqüentment, el pensament divergent. Tanmateix, aquest anàlisi em va ajudar per ser capaç de crear el vestuari necessari per a una obra teatral que duria a terme junt les meves companyes d'universitat a finals del segon any, adonant-me per exemple, de que amb unes mitges es pot fer la màscara d'una formiga i amb uns coladors uns ulls (evidència 111). Per finalitzar, dir que aquest esperit de creativitat encara es va poder desenvolupar més amb els diversos dissenys d'activitat que duia a terme durant les pràctiques, sent capaç de construir l'esquelet d'un peix amb material natural, per exemple (evidència 112).

28) Capacitat per fomentar els valors estètics com element transversal a totes les disciplines. De la importància dels valors creatius i estètics no només m'he pogut adonar a través de la reflexió a l'assignatura de plàstica, sinó que al meu portafoli electrònic s'hi poden trobar dues experiències que demostren el desenvolupament i l'aplicació d'aquesta capacitat. Una primera al segon curs, just quan havia de dissenyar el vestuari i la decoració de l'escenari per a l'execució de l'obra teatral anteriorment mencionada a les altres competències (evidència 113). I una altra al tercer curs, que a través de reflexionar sobre el pla de millora que estava desenvolupant junt les meves companyes de pràctiques a l'escoleta, ens vàrem adonar que dos dels nostres objectius per a la decoració del pati eren millorar la seva estètica i donar-li vivacitat i color (evidència 114).

29) Capacitat en l'adquisició d'estratègies per a l'aprenentatge autònom i col·laboratiu. L'elaboració d'un portafoli electrònic també m'ha permès anar adquirint i desenvolupant al llarg de la meua formació acadèmica, tot un seguit d'habilitats i estratègies per a l'aprenentatge autònom i col·laboratiu, al mateix temps que ser conscient dels canvis produïts en aquesta capacitat. Això no obstant, a segon creia que algunes de les condicions que farien possible aquest aprenentatge autònom era (evidència 115): "*la reflexió, la constància, l'esforç, el saber estar, el fet de viure amb entusiasme la meua formació, el creure amb mi mateixa,...* així com també, per l'alegria d'anar a construir a poc a poc, les peces del meu coneixement com a futura docent", i no va ser fins a tercer que em vaig adonar que gràcies a la confecció d'un portafoli és el que també m'ha ajudat a desenvolupar la capacitat d'aprendre a aprendre (evidència 116). A més, és al quart any quan afegeixo que la

lectura d'articles, la visualització de vídeos i l'aplicació de la teoria mitjançant les pràctiques a un centre educatiu també m'ajuden en aquest procés (evidència 117). Malauradament, aquells aspectes que demostren que sóc i he set capaç de col·laborar amb els demés, es poden entreveure especialment a través de les pràctiques i de les col·laboracions en la quotidianitat escolar, tant al tercer (evidència 118) com a l'últim curs (evidència 119).

30) Capacitat per observar, analitzar i documentar els processos educatius. El fet d'elaborar un eportafoli al llarg dels meus quatre anys de formació, ja demostra la meua competència per observar, analitzar i documentar els diversos processos educatius que he anat vivint. El motiu que ho explica és que he tingut que anar recollint per escrit els meus aprenentatges i fer ús de fotografies per plasmar-ho millor (evidència 120), formular-me preguntes (evidència 121), analitzar una jornada escolar (evidència 122), i fins i tot, recollir les meves propostes d'activitat durant les pràctiques (evidència 123). Això no obstant, no em vaig adonar que era tant important fer-ho fins al segon curs, any en el qual ja era capaç de comunicar amb èxit el meu recorregut i el meu creixement com a persona i com a professional, tal i com afirmava en un dels comentaris una de les meves tutores del grau, Gemma Tur Ferrer (evidència 124). Malgrat tot, aquest no va ser motiu per seguir avançant en el desenvolupament d'aquesta capacitat en els cursos posteriors.

31) Capacitat per reflexionar e investigar sobre la pràctica educativa amb la finalitat de millorar la tasca docent i promoure projectes innovadors. L'assoliment d'aquesta capacitat ha seguit un procés gradual des de l'inici del grau fins a l'acabament d'aquest. Així, a primer vaig començar per adonar-me que és molt important reflexionar per a la meua formació com a docent i com a persona (evidència 125). Posteriorment, a tercer, vaig arribar a la idea de que gràcies a l'assignatura de Reflexió i Innovació Educatives, de l'escriptura d'un blog i de la realització de les pràctiques, també m'ajudarien en el desenvolupament d'aquesta capacitat (evidència 126). En aquest sentit, la lectura de Perrenoud no em va deixar sens dubte indiferent (evidència 127). Tanmateix, tots aquests condicionants em varen permetre que a tercer fos capaç de dur a terme un projecte de millora a l'escoleta en la qual estava i reflexionar sobre ell (evidència 128). El mateix va passar a quart, arribant a anàlisis com els següents (evidència 129): "*Cal dir que gràcies aquest projecte de millora podré desenvolupar la meua capacitat per reflexionar i investigar sobre la pràctica educativa, i així millorar la tasca docent i innovar. Aquí també hi serà molt important la reflexió en equip i l'anàlisi de les necessitats que l'escola pugui presentar*".

32) Capacitat per desenvolupar una actitud de creixement i millora professional adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials que aniran sorgint al llarg de la trajectòria professional. Al llarg de la meva formació com a futura docent m'he anat adonant de diferents tipus de canvis que podrien afectar la meva trajectòria professional a un futur, encara que també, d'altres que han provocat que experimentés un canvi d'actitud professional durant els diferents cursos del grau. Així, a primer, en ser conscient de que ens trobem davant d'un sistema educatiu que provoca que els seus alumnes i mestres estiguin desmotivats i sense cap tipus de diversió per aprendre, em vaig adonar que seria necessària una transformació que acabés amb els mètodes d'ensenyament del segle XIX basats amb la memorització i la reproducció de coneixements (evidència 130). Tanmateix, al llarg d'aquest curs em vaig assabentar que també era partidària d'un model de mestre innovador i emprenedor, que apostés per ajudar els alumnes amb necessitats educatives especials (evidència 131). Malgrat tot, no és fins a tercer que m'adono que també és molt important adaptar-se a tot un grup d'infants per estar immersa dins del món educatiu (evidència 132). A més, no és fins a quart que arribo a la idea de que aquesta actitud de creixement i millora professional ha de ser un objectiu al llarg de tota la meva vida com a persona i com a docent (evidència 133).

8.5. Canvis, evolucions i futurs reptes gràcies a l'eportafoli.

Un cop valorat i analitzat el procés de desenvolupament de les competències a través de l'ús del blog com un portafoli electrònic, cal reforçar la idea de que gràcies a l'ús d'aquest últim al llarg dels 4 anys de formació, m'ha donat com a resultat tota una sèrie de canvis i evolucions a nivell de maduració personal i professional, a nivell d'ús de les eines tecnològiques, i a nivell d'expressió, reflexió i anàlisi (tant escrita com oral), que han provocat que m'esdevingui un concepte de mestre més innovador, a la vegada que adquireixi un altre estil de redacció a on l'estètica, el disseny, l'ortografia i el vocabulari també hi són essencials.

Tanmateix, tanta evolució ha generat que disposi de més recursos al meu entorn personal d'aprenentatge (PLE), passant de donar importància al món presencial i tradicional durant els primers dies del grau, a considerar al darrer curs, el món virtual i les seves eines 2.0 com un pilar fonamental del qual no ens podem deslligar dins de la societat actual.

Per altra banda, el fet d'anar reflexionat dia a dia a l'eportafoli, de poder llegir altres companyes o professionals, ha provocat que hagi adquirit una mirada més crítica i reflexiva, que hagi après a autoavaluar els meus punts forts i febles, el que estic aprenent i els meus reptes futurs. També, que respecte del primer a l'últim curs, hagi après a ser més constant i a compartir el meu coneixement als demés. Sempre prenent en consideració, que el saber fer ús de l'eportafoli no ha estat un procés fàcil i que ha calgut saber fer front a moltes dificultats (que han anat de major a menor mesura amb el pas dels anys).

Així mateix, també he adquirit un pensament més crític i estructurat, una millor capacitat de relació de la teoria amb la pràctica, més autonomia i responsabilitat, més estratègies per resoldre situacions problemàtiques de la vida real, al mateix temps que més consciència de les competències assumides com a futura docent.

Tot l'anteriorment esmentat, es tradueix amb el traspàs d'un concepte d'educació i de mestre més tradicional a un altre de més innovador (que requereix de les noves eines tecnològiques per aconseguir crear situacions d'aprenentatge estimuladores). També, en el fet de que consideri el bloc com a portafoli electrònic com un futur repte des de múltiples direccions: com a diari personal d'una docent, com a metodologia d'aula, com a mitjà de comunicació amb les famílies, com evolució de les competències adquirides,... En definitiva, en continuar apostant per l'eportafoli com a servei per a la millora de l'aprenentatge de tots els individus.

9. Discussions i conclusions.

Després de realitzar una recerca teòrica sobre la temàtica de l'eportafoli i els diversos elements implicats en aquest, caldria comprovar si aquells trets que s'explicitaven a la teoria també es veuen reflectits en els resultats obtinguts a nivell pràctic, és a dir, si s'observen en la meua pròpia construcció d'un eportafoli mitjançant l'ús d'una eina de la Web 2.0 com és el blog.

Això no obstant, primer caldria revisar si els meus objectius proposats tant en el marc teòric com pràctic s'han vist assolits. La resposta és positiva. Com a objectius generals del treball, no només he pogut investigar a través de diversos teòrics com l'eportafoli és una activitat d'ensenyament-aprenentatge de caire reflexiu molt idònia per aconseguir el

desenvolupament i l'evolució de les competències necessàries per finalitzar un grau o qualsevol altre estudi, sinó que he pogut trobar evidències a les diverses publicacions dels blogs desenvolupats al llarg dels 4 anys de formació universitària. En dites evidències de l'eportafoli, es demostra de forma precisa, detallada i classificada aquells aprenentatges relacionats amb el saber ser, el saber fer i el saber conèixer que he pogut anar assolint i experimentant canvis d'un curs a un altre.

Per una altra banda, els objectius més específics i concrets derivats del general, també s'han vist complerts. Així, al marc teòric he pogut constatar que alguns dels elements que justifiquen la utilitat de la Web 2.0 tenen a veure amb la seva dimensió social i col·laborativa sense barreres d'espai i de temps, amb la seva riquesa i interactivitat, i amb la possibilitat que dóna a qualsevol usuari de crear i compartir coneixement, així com d'accedir a la informació en multiplicitat de formats. També, m'he pogut adonar de quines implicacions suposa per a l'educació, produint i replantejant formes de fer i d'aprendre, i de la gran quantitat d'eines que la conformen (ja sigui per documentar, interaccionar, crear, publicar, gestionar coneixement,...), tot centrant la mirada en els usos i els avantatges d'una d'elles: el blog com a eportafoli. Tanmateix, he pogut entendre què s'amaga darrere el concepte d'eportafoli, així com la seva utilitat pel desenvolupament maduratiu i professional i l'enriquiment del PLE, tot reflexionant sobre altres experiències d'ús.

Per altra banda, els objectius específics proposats a la part pràctica també s'han vist complerts. Amb l'ús de l'eportafoli, he pogut denotar i classificar els aprenentatges propis del grau d'Educació Infantil en competències de tipus professional, disciplinar, relacional i social. Tanmateix, m'he pogut adonar dels meus canvis i evolucions amb el pas dels anys, i del valor de l'eportafoli com a activitat d'ensenyament-aprenentatge i per al meu futur docent. De fet, dir que no hauria estat possible adonar-me de l'evolució de les meves competències i dels meus canvis com a persona i futura professional, si no hagués utilitzat l'eportafoli. És a dir, així per exemple, no hauria pogut entreveure que als dos últims cursos del grau les meves reflexions eren més riques, reflexives, significatives i més gestores de l'aprenentatge, que no pas durant els dos primers anys, en els quals es podia visualitzar més bé una recopilació de coneixements i no tanta reflexió. A més a més, un portafoli en paper no m'hauria aportat els mateixos aprenentatges, i hauria estat desvirtuat de la societat tecnològica amb la qual ens trobem.

Per tant, tot això m'ha permès donar resposta a dues preguntes d'investigació que m'havia formulat. Una d'elles relacionada en indagar fins a quin punt l'eportafoli es podia convertir en un servei per a la millora de l'aprenentatge i de les competències. L'altra, consistent en si l'eportafoli és una bona activitat d'aprenentatge per generar canvis i evolucions en l'aprenent.

Així, prenent en consideració tot l'anterior, quins es podria dir que són els resultats que he obtingut respecte de la teoria amb la construcció de l'eportafoli? Hi ha un lligam entre la teoria i la pràctica, o bé, hi ha una forta confrontació entre ambos?

A nivell teòric, s'havia afirmat que la incorporació de les TIC a les aules està canviant els models educatius. Després de construir un portafoli electrònic al llarg de 4 anys de formació acadèmica i de ser conscient de la importància de l'aplicació de les noves tecnologies a tots els àmbits de la societat, he pogut comprovar que el meu concepte d'educació també ha canviat degut a aquests recursos tant innovadors. De fet, a l'inici del grau d'Educació Infantil creia en una metodologia tradicional basada amb l'ús dels llibres de text, i després d'analitzar les meves diverses evidències d'aprenentatge a l'eportafoli, he pogut denotar com he adquirit una mirada molt més constructiva i reflexiva que m'ha permès crear fins i tot, els meus propis recursos d'aprenentatge. Sempre estant d'acord amb allò que s'havia dit en el marc teòric, de que la implementació de les tecnologies a l'àmbit educatiu no significa una ruptura amb l'anterior, sinó una actualització en relació al món en el qual es viu.

Per una altra banda, l'escriptura d'un blog m'ha propiciat que a la vegada experimenti canvis i evolucions a nivell personal i professional, tot permetent que m'enriqueixi de molts dels avantatges educatius que els diferents teòrics defensen que genera: més domini del llenguatge oral i escrit, foment de la creativitat i de la presa de decisions, més capacitat per realitzar crítiques reflexives,... Així, ara sóc capaç d'aprendre a aprendre, de portar a la pràctica les meves pròpies tècniques i estratègies per a l'adquisició del coneixement, mentre que a l'inici de la meva formació universitària em centrava en memoritzar i reproduir. En aquest joc, l'alfabetització digital i la Web 2.0 hi ha tingut un paper clau.

De fet, gràcies a la construcció d'un portafoli electrònic basat amb la utilització d'eines de la Web 2.0, he pogut observar com s'enriqueix l'entorn personal d'aprenentatge (PLE), i adonar-me tal i com diu la teoria, que a la pràctica també hi ha un vincle ben estret entre

eportafoli i PLE i que s'amplien les possibilitats de formació sense haver de requerir ser o necessitar d'un especialista en la matèria (veure [Annex 4](#)).

Malgrat tot, una de les principals conclusions que he pogut extreure d'aquest TFG, és que l'eportafoli esdevé en un mètode d'avaluació fonamental, especialment de competències, però que el fet de que es vagin assolint d'una forma equilibrada depèn de cada individu, de la seva mirada crítica i reflexiva i de la seva capacitat per evidenciar els seus aprenentatges des de distintes perspectives competencials. A més, d'acord amb García (2005), he pogut comprovar que l'eportafoli no es tracta d'una simple recopilació d'informació, sinó que ha d'anar acompanyat d'una gestió de l'aprenentatge, que a través d'un fort procés metacognitiu, ajudi a constituir les pròpies creences, així com les pròpies maneres de fer i de pensar, al mateix temps, que ajudi a prendre consciència dels aprenentatges assolits, del procés que s'ha seguit per arribar-hi i de com es podria continuar millorant-los en un futur. Per tant, he pogut arribar a la conclusió de que la Web 2.0 és una qüestió d'actitud, i que la seva utilitat dependrà del bon ús que se'n faci.

Això no obstant, cal ser conscient que per arribar a aquests resultats respecte de la teoria, el procés no ha sigut fàcil, adonant-me que la construcció d'un eportafoli també pot tenir limitacions. D'aquesta manera, tal i com deia González (2007), l'elaboració d'un portafoli electrònic requereix molt de temps i resulta molt complex realitzar una adequada selecció de les evidències més prioritàries i significatives. Tanmateix, la posterior classificació d'aquestes evidències en múltiples competències, tampoc ha sigut gens fàcil. Per cada evidència hi pot haver-hi la confluència de més d'una competència.

Aquestes barreres, però, no han sigut motiu de no poder comparar les meves competències apreses amb la teoria. En el marc teòric s'afirmava que amb la construcció d'un eportafoli es poden assolir diverses competències, entre elles l'instrumental, la cognitiva i la social. Un cop realitzada la part pràctica, he pogut comprovar que aquest fet és cert. He tingut que anar adquirint habilitats i estratègies per moure'm per l'entorn virtual (competència digital instrumental), anar seleccionant informació, conceptes, procediments i actituds (competència cognitiva), a més de compartir i difondre treballs, projectes, experiències i vivències amb els altres (competència social).

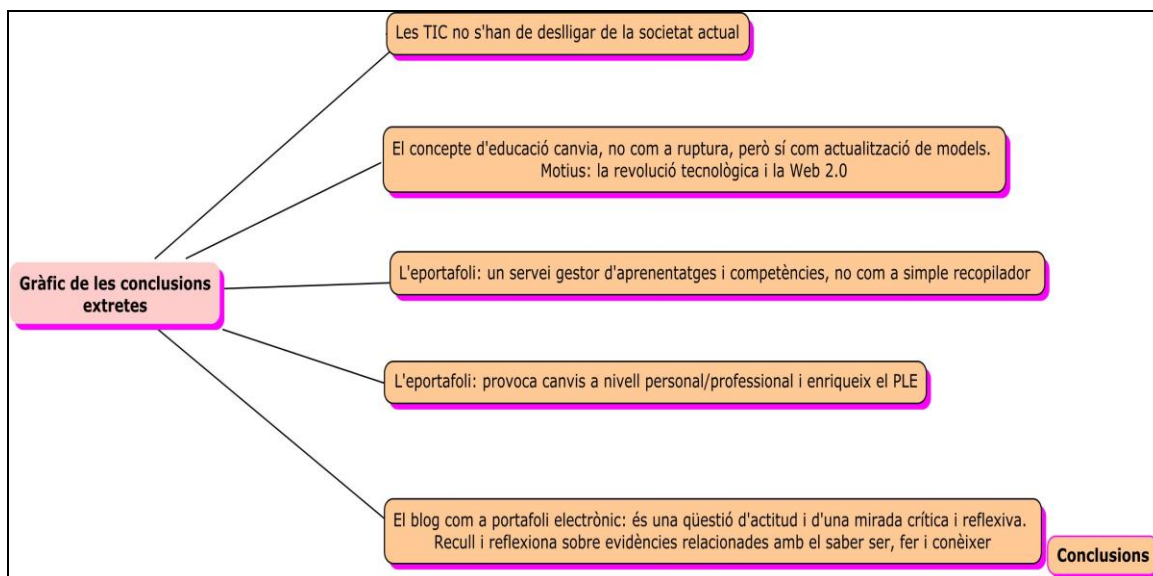
Tot l'anteriorment mencionat va acompanyat de nous reptes de futur i de nous rols docents. Així, partint de la idea de que ens trobem en la Societat de la Informació i del

Coneixement, no només serà necessari adaptar les necessitats dels individus a les exigències de la societat i disposar de l'existència d'una cultura organitzativa que vulgui implementar les TIC i les eines 2.0 com a recurs pedagògic i didàctic, sinó que també s'haurà de comptar amb més formació i suport constant per al professorat i amb un canvi en la metodologia, creant situacions d'aprenentatge amb les quals l'alumne pugui localitzar i analitzar la informació (dimensió cognitiva), saber utilitzar-la (dimensió instrumental) i saber expressar-se i comunicar-se (dimensió sociocomunicacional).

Si es volen transformar les formes d'aprendre no s'ha de constar només de recursos tecnològics, sinó que és necessari que vagi acompanyat de canvis en les pràctiques pedagògiques i en les concepcions de cadascú. D'aquesta forma, amb la tecnologia al servei de la metodologia constructivista i oberta que aposta per la multialfabetització, el professorat trobarà la seva pròpia clau de l'èxit i els alumnes podran construir el seu propi coneixement. Amb aquest esperit de canvi es podrà transformar l'educació.

En definitiva, prenent com a referència els resultats obtinguts, algunes de les noves línies d'estudi o de recerca haurien d'estar basades en quins són els nous aspectes formatius (capacitats, estratègies i canvis d'actitud) que ha de tenir tot docent per implementar la utilització de l'eportafoli a la seva aula, i en com les eines tecnològiques de la provinent Web 3.0, també podrien ajudar a tenir la clau del futur professional. A més a més, també seria útil plantejar-se quins beneficis pot tenir la utilització de l'eportafoli amb nens i nenes d'infantil. Tanmateix, podria ser adient replantejar-se quines són les limitacions que s'amaguen darrere d'aquesta pràctica i si podria caure en desús.

Per finalitzar, després de vincular la teoria amb la pràctica, entre altres aspectes he après a (veure [Annex 5](#)): reflexionar sobre els aprenentatges, a comunicar les meves emocions respecte allò après, a automotivar-me, a adquirir una mirada més holística i transversal del coneixement. És a dir, m'he pogut adonar que l'eportafoli és una metodologia de primer ordre per interrelacionar coneixements, procediments i actituds, és a dir, per lligar la teoria amb la pràctica, adonant-me de que els meus resultats es corresponen amb la recerca teòrica: l'eportafoli esdevé en un mètode d'aprenentatge i de reflexió idoni per avaluar les competències.

Gràfic 3. Les conclusions extretes de l'apartat "Discussions i conclusions"

10. Referències bibliogràfiques.

- Abrami, P., i Barret, H. (2005). Directions for Research and Development on Electronic Portfolios. *Canadian Journal of Learning and Technology*, 31(3). Recuperat de <http://www.cjlt.ca/index.php/cjlt/article/view/92/86>
- Aguilar, M. (2012). Aprendizaje y Tecnologías de Información y Comunicación: Hacia nuevos escenarios educativos. *Revista Latinoamericana de Ciencias Sociales, Niñez y Juventud*, 10(2), 801-811. Recuperat de <http://www.scielo.org.co/pdf/rlcs/v10n2/v10n2a02>
- Area, M., Gros, B., i Marzal, M. A. (2008). *Alfabetizaciones y tecnologías de la información y comunicación*. Madrid: Síntesis.
- Barberà, E., i de Martín, E. (2009). *Portfolio electrónico: Aprender a evaluar el aprendizaje*. Barcelona: UOC.
- Barragán, R. (2005). El portafolio, metodología de evaluación y aprendizaje de cara al nuevo EEES. Una experiencia práctica en la Universidad de Sevilla. *Revista Latinoamericana de Tecnología Educativa*, 4(1), 121-139. Recuperat de http://fagro2.fagro.edu.uy/docs/uensenia/Barrag%C3%A1n_Evaluaci%C3%B3n%20por%20Portafolios.pdf
- Barret, H. (2006). Digital stories in eportfolios: Multiple purposes and tools. *Electronic portfolios*. Recuperat de <http://electronicportfolios.com/digistory/purposes.html#reflect>
- Bernal, R.M. (2010). *Revisión conceptual y posibilidades educativas de la Web 2.0* (Tesi doctoral). Recuperat de <https://digitum.um.es/jspui/bitstream/10201/9763/1/rosabernalDEA.pdf>
- Blanco, A. (2007). *La evaluación de competencias a través del portafolio del estudiante en MBA*. Universidad Europea de Madrid.
- Cabero, J. (2009). Educación 2.0. ¿Marca, moda o nueva visión de la educación?. Dins C. Castaño (coord.), *Web 2.0: El uso de la web en la sociedad del conocimiento* (p. 13-34). Recuperat de <http://www.tecnologiaedu.us.es/tecnoedu/images/stories/castaño20.pdf>

- Cabero, J., Meneses, E. L., i Regaña, C. B. (2009). Experiencias universitarias innovadoras con blogs para la mejora de la praxis educativa en el contexto europeo. *RUSC. Revista De Universidad Y Sociedad Del Conocimiento*, 6(2), 1-14. Recuperat de <http://www.raco.cat/index.php/RUSC/article/view/140242/191428>
- Cánovas, M. (2013). Los entornos personales de aprendizaje (PLE) en la formación de traductores: pedagogía y tecnología. *Revista tradumàtica. Tecnologies de la traducció*, 11, 257-266. Recuperat de <http://www.raco.cat/index.php/Tradumatica/article/viewFile/274685/362711>
- Castaño, C., Maiz, I., Palacio, G., i Domingo, J. (2008). *Prácticas educativas en entornos Web 2.0*. Madrid: Editorial Síntesis.
- Cebrián, M. (2011). Supervisión con e-portafolios y su impacto en las reflexiones de los estudiantes en el Practicum. Estudio de caso. *Revista de Educación*, 354, 183-208. Recuperat de <http://www.mecd.gob.es/dctm/revista-de-educacion/articulos-re354/re35408.pdf?documentId=0901e72b811e1d30>
- Chatti, M. A., Agustawan, M. R., Jarke, M., i Specht, M. (2010). Toward a personal learning environment framework. *International Journal of Virtual and Personal Learning Environments*, 1(4), 66-85.
- Cruz, I. M., i Puentes, Á. (2013). Los entornos personales de aprendizaje (PLE) en la enseñanza basada en la resolución de problemas: el uso del e-portafolio. *Revista de Educación Mediática y TIC*, 2(1), 77-93. Recuperat de http://helvia.uco.es/xmlui/bitstream/handle/10396/11648/Edmetic_vol_2_n_1_7.pdf?sequence=1
- Delors, J. (1996). Los cuatro pilares de la educación. Dins *La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión internacional sobre la educación para el siglo XXI*, Madrid: Santillana/UNESCO (p. 91-103). Recuperat de http://uom.uib.cat/digitalAssets/221/221918_9.pdf
- Del Valle, P., Morales, M. C., i Sumano, A. (2011). Motivación y autorregulación a partir del uso del portafolio electrónico en los alumnos del nivel superior. *Revista Iberoamericana de Educación*, 55. Recuperat de http://www.rioei.org/rie_revista.php?numero=rie55a07&titulo=Motivaci%C3%B3n%20y%20Autorregulaci%C3%B3n%20propiciadas%20mediante%20el%20uso%20del%20portafolio%20electr%C3%B3nico%20en%20los%20alumnos%20de%20nivel%20superior
- Franklin, T., i Van Harmelen, M. (2007). *Web 2.0 for content for learning and teaching in higher education*. JISC. Recuperat de <http://www.jisc.ac.uk/publications/reports/2007/web2andpolicyreport.aspx>
- Gallego, D., Cacheiro, M.L., Martín, A.M., i Angel, W. (2009). El eportfolio como estrategia de enseñanza y aprendizaje. *EDUTEC. Revista Electrónica de Tecnología Educativa*, 30, 1-12. Recuperat de http://edutec.rediris.es/Revelec2/revelec30/articulos_n30_pdf/Edutec-e30_Gallego_Cacheir_Martin_Angel.pdf
- García-Barrera, A. (2013). El aula inversa: cambiando la respuesta a las necesidades de los estudiantes. *Avances en Supervisión Educativa. Revista de la Asociación de Inspectores de Educación de España*, 19, 1-8. Recuperat de http://www.adide.org/revista/images/stories/revista19/ase19_mono02.pdf

García Doval, F. (2005). El papel de los portafolios electrónicos en la enseñanza-aprendizaje de las lenguas. *Glosas didácticas. Revista Electrónica Internacional*, 14, 112-119. Recuperat de <http://www.um.es/glosasdidacticas/GD14/10.pdf>

González, N. (2007). *Portafolio del estudiante en psicopedagogía. Un método de enseñanza, aprendizaje y evaluación en la asignatura troncal de diagnóstico en educación*. En González, N. (coord.), *Desarrollo y evaluación de competencias a través del portafolio del estudiante*. Santander: Vicerrectorado de Calidad e Innovación Educativa, Universidad de Cantabria.

Hernández, P. (2007). *Tendencias de Web 2.0 aplicadas a la educación en línea*. Recuperat de <http://www.nosolousabilidad.com/articulos/web20.htm>

Jafari, A., i Kaufman, C. (2006). *Handbook of Research on ePortfolios*. Melbourne: Idea Group Publishing.

Marsden, N., i Piggot-Irvine, E. (2012). Using blogging and laptop computers to improve writing skills on a vocational training course. *Australasian Journal of Educational Technology*, 28(1), 30-47. Recuperat a <http://www.ascilite.org.au/ajet/ajet28/marsden.html>

Martín-Laborda, R. (2005). *Las nuevas tecnologías en la educación*. Recuperat de http://www.telecentros.info/pdfs/05_06_05_tec_edu.pdf

Martínez, A., i Hermosilla, J. M. (2010). El blog como herramienta didáctica en el espacio europeo de educación superior. *Pixel-Bit. Revista de Medios y Educación*, 38, 165-175. Recuperat de <http://www.sav.us.es/pixelbit/actual/13.pdf>

Marzal, M. A., i Butera, M. J. (2007). Los blogs en el nuevo modelo educativo universitario: posibilidades e iniciativas. *Textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, 19. Recuperat de <http://bid.ub.edu/19marza2.htm>

Mohammed, J. F., i Ramirez, R. V. (2009). Herramientas Web 2.0 para el Aprendizaje Colaborativo. *CYTED. Ciencia y tecnología para el desarrollo*. Recuperat de http://remo.det.uvigo.es/solite/attachments/038_Web%202.0.pdf

Oner, D., i Adadan, E. (2011). Use of web-based portfolios as tools for reflection in preservice teacher education. *Journal of Teacher Education*, 62(5), 447-492. doi: 10.1177/0022487111416123

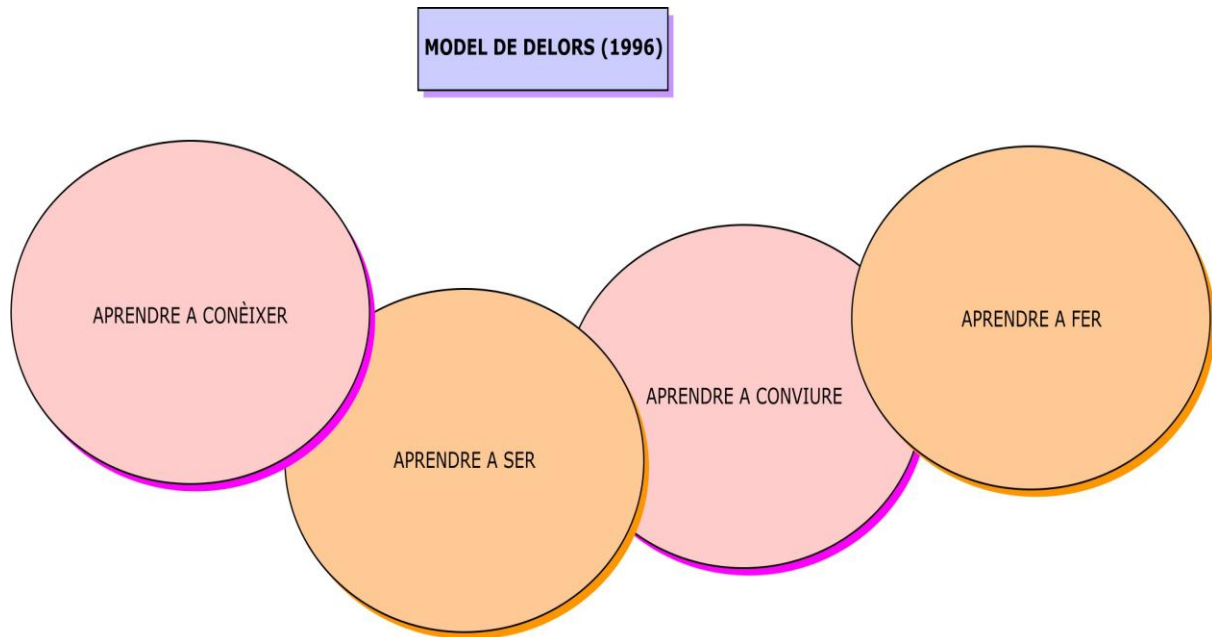
Pérez, J.A. (2010). Educación social y Tecnologías de la Información y la Comunicación: impactos y retos. Reflexiones de un educador-TIC. *Revista de Educación Social*, 11. Recuperat de <http://www.eduso.net/res/?b=14&c=129&n=375>

Prendes, M. P., i Sánchez, M. M. (2008). Portafolio electrónico: posibilidades para los docentes. *Pixel-Bit. Revista de Medios y Educación*, 32, 21-34. Recuperat de <http://www.sav.us.es/pixelbit/pixelbit/articulos/n32/2.pdf>

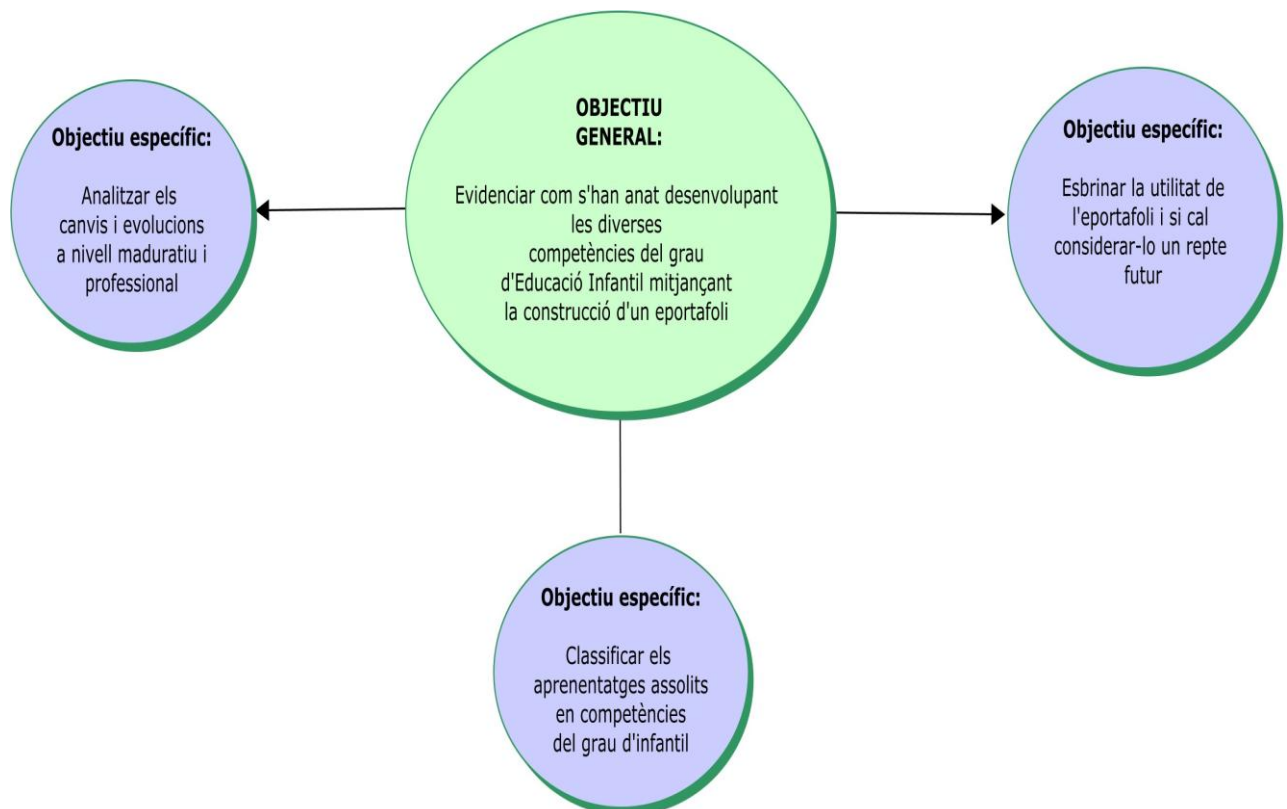
- Redecker, C. (2009). Review of Learning 2.0 Practices: Study on the Impact of Web 2.0 Innovations on Education and Training in Europe. *JRC (Scientific and Technical Reports) i IPTS (Institute for Prospective Technological Studies)*. Recuperat de <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC49108.pdf>
- Salinas, J. (2004). Innovación docente y uso de las TIC en la enseñanza universitaria. *Revista Universidad y Sociedad del Conocimiento*, 1(1), 1-16. Recuperat de <http://www.uoc.edu/rusc/dt/esp/salinas1104.pdf>
- Salinas, J. (2008). *Algunas perspectivas de los entornos personales de aprendizaje*. TICEMUR Jornadas Nacionales De TIC En La Educación. Lorca, Murcia. Recuperat de <http://gte.uib.es/pape/gte/sites/gte.uib.es/pape.gte/files/TICEMUR08salinas.pdf>
- Salinas, M. I., i Viticcioni, S. M. (2008). Innovar con blogs en la enseñanza universitaria presencial. *EDUTEC. Revista Electrónica de Tecnología Educativa*, 27, 1-22. Recuperat de http://edutec.rediris.es/Revelec2/revelec27/articulos_n27_PDF/Edutec-E_MISanilas_Viticcioni_n27.pdf
- Salomé, I., i Suñé, F.X. (2011). *La escuela 2.0 en tus manos. Panorama, instrumentos y propuestas*. Madrid: Grupo Anaya.
- Sancho, T., i Borges, F. (2011). El aprendizaje en un entorno virtual y su protagonista, el estudiante virtual. Dins B. Gros (ed.), *Evolución y retos de la educación virtual: construyendo el e-learning del siglo XXI* (p. 27-49). Recuperat de http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/bitstream/10609/9781/1/TRIPA_e-learning_castellano.pdf
- Sandoval, Y., Arenas, A., López, E., i Aguaded, J. I. (2012). *Las tecnologías de la información en contextos educativos: nuevos escenarios de aprendizaje*. Recuperat de <http://tecnologiaedu.us.es/tecnoedu/images/stories/tecnologias111012.pdf>
- Siemens, G. (2004). Eportfolios. *Elearnspace: everything elearning*. Recuperat de <http://www.elearnspace.org/Articles/eportfolios.htm>
- Tur, G. (2013). *Projecte de portafoli electrònic amb eines de la Web 2.0 als estudis de Grau d'Educació Infantil de la UIB a la Seu d'Eivissa. Estudi de cas* (Tesi doctoral). Recuperat de <http://www.tdx.cat/handle/10803/111339>
- Universidad Miguel Hernández. (2006). *El portafolio del estudiante*. Recuperat de <http://www.recursosees.uji.es/fichas/fm4.pdf>
- Universitat de les Illes Balears. (2008). *Plan de estudios de título oficial: Grado en Educación Infantil*. Recuperat de http://feducacio.uib.cat/digitalAssets/137/137268_129668_educacio_infantil.pdf
- Utrera, F. (2012). *Estrategias Web 2.0 para la enseñanza*. Recuperat de <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:gb3OXJBWmwJ:www.univerdox.com/download/estrategias-web-2-0-para-la-ensenanza-1/demo/+&cd=1&hl=es&ct=clnk&gl=es>

11. Annexos.

ANNEX 1. GRÀFIC DEL MODEL PER COMPETÈNCIES DE DELORS (1996)

ANNEX 2. GRÀFIC DELS OBJECTIUS DE LA PART PRÀCTICA

ANNEX 3. LINKS DE LES EVIDÈNCIES:

EVIDÈNCIA 1: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2012/12/el-proces-daprenentatge-de-quina-forma.html>

EVIDÈNCIA 2: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/02/graella-dautoavaluacio-de-les-meves.html>

EVIDÈNCIA 3: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/una-reflexio-duna-lectura-de-perrenoud.html>

EVIDÈNCIA 4: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/02/autovaloracio-de-les-meves-competencies.html>

EVIDÈNCIA 5: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2012/07/un-recorregut-pel-meu-aprenentatge.html>

EVIDÈNCIA 6: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/07/formant-me-com-persona-i-professional.html>

EVIDÈNCIA 7: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/noves-reflexions-esdevingudes-en-el-meu.html>

EVIDÈNCIA 8: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/06/tancament-de-lassignatura-per-obrir.html>

EVIDÈNCIA 9: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2014/08/un-tercer-viatge-pel-fons-de-leducacio.html>

EVIDÈNCIA 10: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/03/les-meves-primeres-sessions-de.html>

EVIDÈNCIA 11: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/03/comenco-interioritzar-rutines.html>

EVIDÈNCIA 12: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2012/12/el-proces-daprenentatge-de-quina-forma.html>

EVIDÈNCIA 13: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2012/10/la-importancia-de-la-psicologia.html>

EVIDÈNCIA 14: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/05/analisi-duna-situacio-conflictiva-daula.html>

EVIDÈNCIA 15: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/07/viure-la-musica.html>

EVIDÈNCIA 16: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/03/321-accion-diario-de-representacion.html>

EVIDÈNCIA 17: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/03/continuamos-imaginando-diario-de.html>

EVIDÈNCIA 18: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/02/les-meves-primeres-collaboracions.html>

EVIDÈNCIA 19: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/03/les-meves-primeres-collaboracions.html>

EVIDÈNCIA 20: <http://practiquesevatorres.blogspot.com.es/2014/05/les-meves-collaboracions-al-llarg-de.html>

EVIDÈNCIA 21: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/el-meu-proces-dacollida-lescoleta-i.html>

EVIDÈNCIA 22: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2011/10/quin-tipus-de-mestra-sere-en-un-futur.html>

EVIDÈNCIA 23: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/07/formant-me-com-persona-i-professional.html>

EVIDÈNCIA 24: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2013/08/un-segon-viatge-ple-de-reflexions.html>

EVIDÈNCIA 25: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/01/reflexio-sobre-el-llibre-quiet.html>

EVIDÈNCIA 26: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/03/les-meves-primeres-iniciatives-de.html>

EVIDÈNCIA 27: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2012/07/un-recorregut-pel-meu-aprenentatge.html>

EVIDÈNCIA 28: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/07/una-nova-imatge-dinfant-ha-sorgit.html>

EVIDÈNCIA 29: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2012/12/el-proces-daprenentatge-de-quina-forma.html>

EVIDÈNCIA 30: <http://quartcoursevatorres.blogspot.com.es/2014/10/obrim-les-finestres-cap-un-nou-mon.html>

EVIDÈNCIA 31: <http://practiquesevatorres.blogspot.com.es/2014/06/cloenda-del-practicum-1.html>

EVIDÈNCIA 32: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2011/10/quin-tipus-de-mestra-sere-en-un-futur.html>

EVIDÈNCIA 33: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/07/una-nova-imatge-dinfant-ha-sorgit.html>

EVIDÈNCIA 34: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/01/educar-les-emocions-en-una-escola.html>

EVIDÈNCIA 35: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/05/analisi-duna-situacio-conflictiva-daula.html>

EVIDÈNCIA 36: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2014/08/un-tercer-viatge-pel-fons-de-leducacio.html>

EVIDÈNCIA 37: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/05/una-bona-practica-daula.html>

EVIDÈNCIA 38: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/04/el-meu-primer-disseny-dactivitat.html>

EVIDÈNCIA 39: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2013/08/un-segon-viatge-ple-de-reflexions.html>

EVIDÈNCIA 40: <http://practiquesevatorres.blogspot.com.es/2014/04/les-meves-primeres-experiencies-en-el.html>

EVIDÈNCIA 41: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/03/les-meves-primeres-sessions-de.html>

EVIDÈNCIA 42: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2011/10/segona-setmana.html>

EVIDÈNCIA	43:	http://primercursevatorres.blogspot.com.es/2012/01/un-proces-daprenentatge-en-evolucio.html
EVIDÈNCIA	44:	http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2014/08/un-tercer-viatge-pel-fons-de-leducacio.html
EVIDÈNCIA	45:	http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/01/reflexionem.html
EVIDÈNCIA	46:	http://quartcoursevatorres.blogspot.com.es/2014/11/possibilitats-i-limitacions-del.html
EVIDÈNCIA	47:	http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2014/08/un-tercer-viatge-pel-fons-de-leducacio.html
EVIDÈNCIA	48:	http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/01/la-familia-i-lescola-en-el-proces.html
EVIDÈNCIA	49:	http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/05/hem-de-parlar-de-familia-o-families.html
EVIDÈNCIA	50:	http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/05/una-reflexio-molt-interessant-sobre-la.html
EVIDÈNCIA	51:	http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/01/reflexio-sobre-el-llibre-quiet.html
EVIDÈNCIA	52:	http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/03/les-meves-primeres-collaboracions.html
EVIDÈNCIA	53:	http://primercursevatorres.blogspot.com.es/2011/12/educacio-infantil-necessaria.html
EVIDÈNCIA	54:	http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/la-conferencia-de-jana-suau.html
EVIDÈNCIA	55:	http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/04/conferencia-merce-adrover.html
EVIDÈNCIA	56:	http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/06/conferencia-de-nalbert.html
EVIDÈNCIA	57:	http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/05/bona-practica-de-centre.html

EVIDÈNCIA 58: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2014/08/un-tercer-viatge-pel-fons-de-leducacio.html>

EVIDÈNCIA 59: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2011/11/sisena-setmana.html>

EVIDÈNCIA 60: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2011/12/el-curriculum-una-maldicio-o-una.html>

EVIDÈNCIA 61: <http://practiquesevatorres.blogspot.com.es/2014/04/disseny-de-la-meva-primera-sessio-daula.html>

EVIDÈNCIA 62: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/04/el-meu-primer-disseny-dactivitat.html>

EVIDÈNCIA 63: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/05/education.html>

EVIDÈNCIA 64: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/analisi-del-dafo-del-meu-context-de.html>

EVIDÈNCIA 65: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/04/analitzo-i-reflexiono-una-mica-mes.html>

EVIDÈNCIA 66: <http://quartcoursevatorres.blogspot.com.es/2014/12/les-tic-leducacio-infantil-aula-i.html>

EVIDÈNCIA 67: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2011/10/tercera-setmana.html>

EVIDÈNCIA 68: <http://quartcoursevatorres.blogspot.com.es/2014/11/levolucio-de-les-tic-en-la-legislacio.html>

EVIDÈNCIA 69: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2011/12/educacio-infantil-necessaria.html>

EVIDÈNCIA 70: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2012/10/la-importancia-de-la-psicologia.html>

EVIDÈNCIA 71: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/02/quin-es-el-meu-ideal-de-mestre-i-descola.html>

EVIDÈNCIA 72: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/02/com-un-pastis-ple-democions.html>

EVIDÈNCIA 73: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/04/un-naixement-un-nou-mon-demociions.html>

EVIDÈNCIA 74: http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2012/12/els-factors-implicats-en-laprenentatge_31.html

EVIDÈNCIA 75: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/01/educar-les-emociions-en-una-escola.html>

EVIDÈNCIA 76: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/03/les-emociions-primaries-o-basiques.html>

EVIDÈNCIA 77: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/03/aprofundim-mes-en-les-emociions.html>

EVIDÈNCIA 78: <http://practiquesevatorres.blogspot.com.es/2014/02/el-meu-primer-dia-de-practiques.html>

EVIDÈNCIA 79: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/07/una-practica-lecto-escritora-de-gran.html>

EVIDÈNCIA 80: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2014/08/un-tercer-viatge-pel-fons-de-leducacio.html>

EVIDÈNCIA 81: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/search/label/English>

EVIDÈNCIA 82: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/07/viure-la-musica.html>

EVIDÈNCIA 83: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/02/un-mundo-de-creatividad-muy.html>

EVIDÈNCIA 84: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/06/una-experiencia-de-las-que-nunca-se.html>

EVIDÈNCIA 85: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/05/dissenys-de-la-setmana-del-18-al-22-de.html>

EVIDÈNCIA 86: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/03/english-why-not.html>

EVIDÈNCIA 87: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/07/una-practica-lecto-escritora-de-gran.html>

EVIDÈNCIA 88: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/noves-reflexions-esdevingudes-en-el-meu.html>

EVIDÈNCIA 89: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/05/les-meves-collaboracions-al-llarg-de.html>

EVIDÈNCIA 90: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2012/05/education.html>

EVIDÈNCIA 91: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/05/english.html>

EVIDÈNCIA 92: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2011/09/les-meves-primeres-tasques-com-futura.html>

EVIDÈNCIA 93: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/05/ultima-setmana-de-dissenys.html>

EVIDÈNCIA 94: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/01/reflexio-sobre-el-llibre-quiet.html>

EVIDÈNCIA 95: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/01/la-familia-i-lescola-en-el-proces.html>

EVIDÈNCIA 96: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/05/una-reflexio-molt-interessant-sobre-la.html>

EVIDÈNCIA 97: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/05/bona-practica-de-centre.html>

EVIDÈNCIA 98: <http://quartcoursevatorres.blogspot.com.es/2014/12/les-tic-per-la-relacio-familia-i-escola.html>

EVIDÈNCIA 99: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/06/reflexions-de-mestra-sobre-les-emocions.html>

EVIDÈNCIA 100: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2014/08/un-tercer-viatge-pel-fons-de-leducacio.html>

EVIDÈNCIA 101: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/02/quin-es-el-meu-ideal-de-mestre-i-descola.html>

EVIDÈNCIA 102: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/05/la-meva-activitat-durant-la-setmana-del.html>

EVIDÈNCIA 103: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/01/reflexionem.html>

EVIDÈNCIA 104: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2014/08/un-tercer-viatge-pel-fons-de-leducacio.html>

EVIDÈNCIA 105: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/03/les-meves-primeres-sessions-de.html>

EVIDÈNCIA 106: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/06/finalitzem-amb-una-reflexio-sobre-el.html>

EVIDÈNCIA 107: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/02/quin-es-el-meu-ideal-de-mestre-i-descola.html>

EVIDÈNCIA 108: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/la-conferencia-de-jana-suau.html>

EVIDÈNCIA 109: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/06/tancament-de-lassignatura-per-obrir.html>

EVIDÈNCIA 110: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/02/un-mundo-de-creatividad-muy.html>

EVIDÈNCIA 111: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/04/seguimos-manos-la-obra-diario-de.html>

EVIDÈNCIA 112: <http://practiquesevatorres.blogspot.com.es/2014/05/el-meu-disseny-dactivitats-durant-les.html>

EVIDÈNCIA 113: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/05/cambios-distintos-niveles-para-la-gran.html>

EVIDÈNCIA 114: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/06/reflexio-sobre-el-pla-de-millora.html>

EVIDÈNCIA 115: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2013/08/un-segon-viatge-ple-de-reflexions.html>

EVIDÈNCIA 116: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/06/tancament-de-lassignatura-per-obrir.html>

EVIDÈNCIA 117: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/04/el-meu-primer-disseny-dactivitat.html>

EVIDÈNCIA 118: <http://practiquesevatorres.blogspot.com.es/2014/02/les-meves-collaboracions-de-la-primera.html>

EVIDÈNCIA 119: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/05/el-treball-de-les-rutines-al-llarg-de.html>

EVIDÈNCIA 120: <http://segoncoursevatorres.blogspot.com.es/2013/05/avanzando-grandes-pasos-diario-de.html>

EVIDÈNCIA 121: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/noves-reflexions-esdevingudes-en-el-meu.html>

EVIDÈNCIA 122: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/04/analitzo-i-reflexiono-una-mica-mes.html>

EVIDÈNCIA 123: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/05/ultima-setmana-de-dissenys.html>

EVIDÈNCIA 124: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2013/08/un-segon-viatge-ple-de-reflexions.html>

EVIDÈNCIA 125: <http://elportafolievatorres.blogspot.com.es/2012/07/un-recorregut-pel-meu-aprenentatge.html>

EVIDÈNCIA 126: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/02/inici-de-lescala-de-la-reflexio.html>

EVIDÈNCIA 127: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/03/una-reflexio-duna-lectura-de-perrenoud.html>

EVIDÈNCIA 128: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/06/reflexio-sobre-el-pla-de-millora.html>

EVIDÈNCIA 129: <http://segonespractiquesevatorres.blogspot.com.es/2015/03/les-meves-primeres-organitzacions.html>

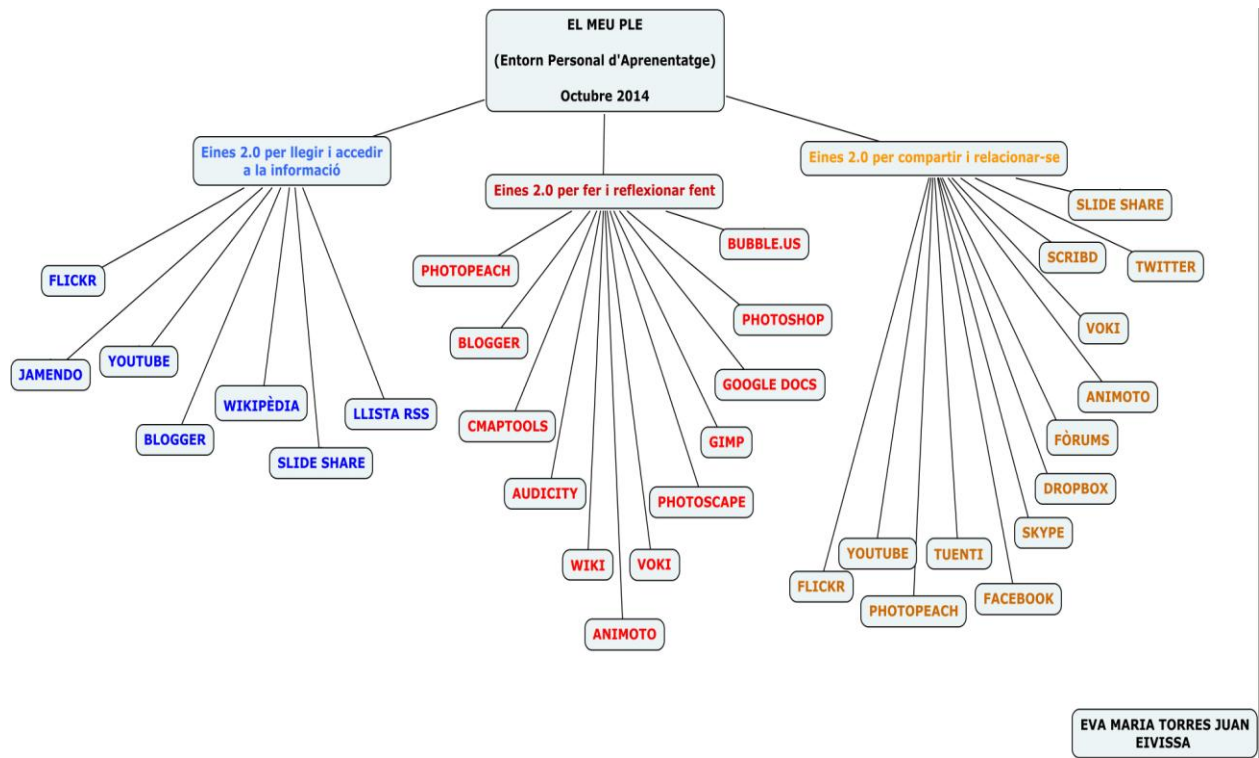
EVIDÈNCIA 130: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2011/10/un-comentari-dirigit-cap-miguel-angel.html>

EVIDÈNCIA 131: <http://primercoursevatorres.blogspot.com.es/2011/10/quarta-setmana.html>

EVIDÈNCIA 132: <http://tercercoursevatorres.blogspot.com.es/2014/01/un-tercer-pas-cap-al-futur.html>

EVIDÈNCIA 133: <http://quartcoursevatorres.blogspot.com.es/2014/10/obrim-les-finestres-cap-un-nou-mon.html>

ANNEX 4. GRÀFIC DEL MEU PLE AMB EINES DE LA WEB 2.0

ANNEX 5. GRÀFIC DELS MEUS APRENTATGES ASSOLITS AMB EL TFG

